

Aalborg Skakforening af 1889

På gæstevisit...

Se side 19

KLUBBLADET

marts 2026

KLUBBLADET er medlemsblad for Aalborg Skakforening af 1889

Redaktør: Lars Lindhard e-mail: aalborgklubblad@gmail.com

Aalborg Skakforenings bestyrelse:

Bjarne F. Sønderstrup (formand) tlf. 98 12 58 42 e-mail: bfs@stofanet.dk

Arne D. Fjordside (kasserer) tlf. 29 90 30 16

Hans T. Engen (juniorleder) tlf. 93 86 65 93

Jacob Würtz

Gabriel Stricker

Forsidebilledet:

Christian Gottschalk. Fotograferet af Jesper Simonsen. Se side 21.

Der bringes en del partier i klubbladet.

Hvis der står en stregkode som denne ved et parti, kan du scanne koden med din telefon og se partiet direkte i et skakprogram, så du kan gennemspille partiet, medens du læser kommentaren i bladet.

I en del af de gamle partier, der vises i bladet, gengives kommentarerne fra dengang, partierne blev spillet..

De kan ikke alle tages for gode varer i dag. Stockfish som følger med, når partierne tages ind, er ikke altid enig og hoster slemt nogle gange.

Bidragssydere til dette nummer

Bjarne Sønderstrup, Henrik Danielsen, Svend Ole H. Poulsen, Gabriel Emil Stricker, Christian Gottschalk, Peter Dürrfeld, Jakub Cielas, Nikolaj Lyngbye Kolbe

Kommende turneringer

Brønderslev Grand Prix 14. marts. Tilmelding senest 12. marts

Skørping Forårs lyn 21. marts. Tilmelding senest 20. marts.

DM Svendborg 28.marts-6.april. Tilmelding senest 27. marts.

DM Påskelyn Svendborg 3. april. Tilmelding senest 3. april.

Tilmelding sker på DSUs turneringsside.

Indhold i dette nummer:

Mine aftener i Paradis	s. 4
Resultater fra holdturneringen	s. 13
Nedtur i Herning	s. 14
Nyt medlem	s. 15
Naturens vej	s. 16
På gæstevist	s. 19
De gamle mestre III	s. 24
Når computeren tager fejl	s. 28
Kreativ skak	s. 35
Pils til en underhund	s. 36
Nyt medlem	s. 39
En lørdag i Little Havana	s. 40
DM i Kvindeskak 2026	s. 41
Sorte huller	s. 42
Det længste parti	s. 46
Lækker det mod enden?	s. 48

Det skal ikke kun være VM-skak.

Her er så martsnummeret.

En skøn blanding som sædvanligt. Forhåbentligt lidt for enhver smag.

Holdturneringen nærmer sig sin afslutning, og forårets klubturnering er i gang, men der kommer desværre ikke mange indlæg herom til klubbladet.

Det ville være dejligt, hvis holdlederne efter hver kamp ville lave et lille referat af kampen til klubbladet, så de andre medlemmer kunne følge med.

Ikke nødvendigvis lange redegørel-

ser, men lidt om, hvordan stemningen var, hvem der var med på holdet, og hvordan det gik.

Aalborg havde 9 spillere med i Nørresundby Grand Prix, men ikke eet ord til klubbladet. Kom nu! Der må da være noget at fortælle, når I spiller..

Deadline for næste nummer er 25. marts, men du må meget gerne sende dit indlæg, så snart du kan.

Og husk tilmelding til DM !

Der er allerede tilmeldt 173 spillere, men endnu ingen fra Aalborg.

Paradis

Mine aftener i Paradis

af Bjarne Sønderstrup

Med inspiration fra titlen til den italienske pragtfilm vil jeg her berette om mine første år i Aalborg Skakforening.

Fra den første aften, da jeg som 13-årig trådte ind i tobakstågerne på soldaterklubben Trekanten, var jeg fortabt. Oplevelsen af, at se voksne mænd sidde opslugt af at flytte rundt med træbrikker på et skakbræt, var overvældende. Jeg vandt snart mine første partier over Niels Chr. Larsen og Georg Frederiksen, og så kunne jeg ikke slippe spillet siden.

Billedet er fra en af mine første succesoplevelser i en hurtigturnering i Arden, hvor jeg får overrakt præmie af Jørn Boeriis fra Skørping. Til højre for mig med front

mod kameraet ses den stærke mesterspiller Gunnar Østergaard fra Aars, der også senere blev hovedkredsformand.

Jeg startede i 1968 lige efter, at min far var blevet bymester ved "sensationelt" at vinde turneringen foran den ellers suveræne Erik Pedersen fra Nørresundby. Jeg var meget stolt af min far, så jeg måtte nødvendigvis ned i klubben for at se hvad der foregik.

Jeg havde naturligvis spillet hjemme på Tjørnevej, mest med min storebror Thue, der var et par år ældre end mig, og som også havde været med i klubben. Som nævnt vandt jeg som regel let over flere af de ældre medlemmer, men da jeg skulle spille et seriøst parti

Paradis

mod Niels Chr. Larsen gik det galt.

Fra mit krøllede noteringshæfte gengiver jeg her mit første parti fra 14/3 1968. Bemærk, at her og i de følgende partier, skal man ikke forsøge at analysere og finde fejl ved hjælp af computer (!). Partierne er blot med af historisk interesse, og vil vise min udvikling af spillestyrken i disse år.

*Hvid: Bjarne Sønderstrup
Sort: Niels Chr. Larsen
1968*

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 d6 4. d3 Lg4 5. 0-0 Sf6 6. h3 Lh5 7. g4 Lg6 8. Sg5 h6 9. Sf3 Sb4 10. a3 Sc6 11. g5 Sh5 12. Sc3 hxg5 13. Lxg5 Le7 14. Lxe7 Sxe7 15. Ld5 Sf4 16. d4 Sexd5 17. exd5 Sxh3+ 18. Kg2 Sf4+ 19. Kg1 Dd7 20. Sg5 Lh5 21. De1 Dg4+ 0-1

I min første klubturnering scorede jeg 10 af 13 i C-klassen og blev nr. 2 efter Thue. Næste udfordring var Aalborg Byturnering 1969, der blev spillet i januar-februar måned på vandrerhjemmet Ungdomsgården på Kornblomstvej.

Byturneringen var såkaldt koordineret turnering og man spillede i klasser med op- og nedrykning, da ratingtal ikke var indført på dette tidspunkt. For at rykke op skulle man score 5 af 7, og for ikke at rykke ned var kravet 3 points i én turnering inden påsketurneringen.

Mit spil var ikke modent nok endnu, så jeg nøjedes med at komme lige uden for præmierækken i 3.klasse, hvor Thue blev nr. 2.

I holdturneringen 69/70 var jeg placeret som 8.bræt på A-holdet, og der var bl.a. en søndagskamp mod Skagen på programmet. En

heldagsudflugt med middag (man skulle jo have sin varme mad!) på Sømandshjemmet husker jeg.

I mit noteringshæfte findes også et langt parti mod Valdemar Jensen fra Hurup Thy, hvor vi spillede på byens Missionshotel. Jeg var med på 8.bræt som reserve på mesterrækkeholdet, og jeg var meget stolt, da jeg vandt med de sorte brikker.

Ved byturneringen 1970 var jeg vokset lidt mere og lod ingen tilfældigheder spille ind, da jeg vandt 3.klasse med 6 points. I næstsidste runde, hvor jeg havde 4 af 5, var jeg dog så nervøs, at jeg næsten ikke kunne sove om natten forinden. Jeg skulle møde Søren Christensen, en ældre herre fra klubben, der også havde 4 points.

*Hvid: Bjarne Sønderstrup
Sort: Søren Christensen*

1.f4 Inspireret af min far spillede jeg næsten ikke andet de første år. 1...d5 2.Sf3 Lg4 3.e3 Lxf3 4.Dxf3 e6 5.b3 Sc6 6.Lb5 Sge7 7.Lb2 a6 8.Ld3 Dd7 9.0-0 f6?

Paradis

10.Dh5+! g6 11.Dh4! En stærk plan, der nu vinder mindst én bonde. 11.

-,Sf5 skulle spilles, men sort er gævmild og giver mig to. Efter lidt slinger i valsen fører jeg dog gevinsten sikkert i hus. **11...Sg8?**

12.Lxg6+ Kd8 13.Lxf6+ Le7 4.Lxe7+ Dxe7 15.Dxe7+ Kxe7 16.Ld3 Sb4 17.Sc3 Sxd3 18.cxd3 Sf6 19.Tac1 h5 20.f5 Tag8 21.Tf4 Tg5 22.fxe6 Thg8 23.g3 Sg4 24.e4 Se5 25.Sxd5+ Kxe6 26.Tf6+ Kd7 27.Txc7+ Kd8 28.Td6+ Sd7 29.Tdxd7+ Ke8 30.Sf6+ Sort opgav, og jeg var lykkelig. Oprykning til 2.klasse var i hus. **1-0**

Nu var jeg så blevet 2.klasses spiller og i vinterturneringen 69/70 var jeg ligeledes klatret opad og blev nr. 2 i B-klassen med 13½ af 17.

I 1970 spillede jeg med i min første påsketurnering, som blev afholdt i Flensborg (!). DM eller DSU's enkeltmandsturnering blev aldrig kaldt andet end påsketurneringen, og det var jo lidt kontroversielt, eller spændende, at den dette år blev afholdt i Vesttyskland på den danske Duborgskole i Flensborg.

Man skulle huske passet, og det gjorde Gemzøe, tidligere danmarksmester (1928!) og Aalborg-spiller, ikke, så han tabte første runde. Jeg fik 4 points i Junior 2, - ikke det store sus. Men det var en kæmpeoplevelse at være med, og at se de store koryfæer, man havde læst om i Skakbladet.

Bo Jakobsen fra Randers var det hotte unge navn, og da han var langhåret hippie, så var jeg ret imponeret. Han provokerede i en runde ved at stille op i kjole. Nok

nærmere en indisk kjortel, - men opsigst vakte det da!

I holdturneringen 70/71 var jeg avanceret til 2.bræt på B-holdet. Desuden fik jeg nogle reservetjanser på mesterrækkeholdet.

I december 1970 fik jeg en pludselig chance, som reserve på divisionsholdet, til at spille mod den levende legende, Alfred Christensen fra Hjørring.

Alfred havde jeg jo hørt en masse om, da han i 30'erne og 40'erne havde spillet i Aalborg Skakforening og havde rekorden i vundne klubmesterskaber. Ydermere var han Olympiadeholdsdeleger, skakbogsforfatter til "Alt om Skak" og "I Caissas Tjeneste" m.fl. samt verdensmester i blindskak (korrespondance).

I partiet mod mig bar han et par specialbriller, der lignede to små kikkerter.

Med stor ærefrygt stillede jeg op med de sorte brikker:

*Hvid: Alfred Christensen
Sort: Bjarne Sanderstrup*

Paradis

1.f4 Alfreds kendingsmærke: Birds åbning! Så må jeg spille mod mit eget våben. 1...d5 2.Sf3 c5 3.b3 Sc6 4.Lb2 Sf6 5.e3 g6 6.Se5 a6 7.Sxc6 bxc6 8.Le2 Lg7 9.0-0 0-0 10.d3 Dc7 11.Le5 Db6 12.c4 Td8 13.Sc3 e6 14.Dc2 Sd7 15.Sa4 Da7 16.Lxg7 Kxg7 17.cxd5 cxd5 18.Tac1 c4 19.Dc3+ Sf6 20.dxc4 dxc4 21.bxc4 Ld7 22.Sb2 Tab8 23.g4 Kg8 24.Tc2 Se4 25.Dd4 Dxd4 26.exd4 Lc6 27.Td1 Sc3! 28.Td3 Sxa2 29.Ta3 Sb4 30.Td2 Ta8?

Her misser jeg 30.-, Txd4 31.Txd4 Sc2 32.Td6 Sxa3 31.Kf2 a5 32.f5 gxf5 33.gxf5 Le4 34.Lf3 Lxf3 35.Kxf3 Sc6 36.d5 exd5 37.cxd5 Se5+ 38.Ke4 f6 39.Tc2 Te8 40.Kd4 Ted8? Jeg bliver passiv og den gamle mester er så selvfølgelig meget bedre i slutspillet.

41.Tc7 Td6 42.Sc4 Sxc4 43.Kxc4 a4 44.Tc6 Tad8 45.Txd6 Txd6 46.Txa4 Td7 47.Kc5 Kf7 48.d6 h5 49.Kc6 Ke8 50.Ta8+ Td8 51.Txd8+ Kxd8 52.d7 1-0

Jeg havde store forventninger til min optræden i 2.klasse i Byturneringen 1971 og jeg startede også med brask og bram ved at vinde de første tre partier. Jeg var startet i

gymnasiet og gik i klasse med Hans Engens to storebrødre, Einar og Trygve, og de skulle jo se, hvad jeg gik og pralede af med hensyn til skak. Dette præstationspres holdt jeg slet ikke til, så det blev til fire nullet i de sidste fire runder. Værst gik det i 5.runde mod en "fusker" fra Skørping, som jeg let havde slået tidligere.

Hvid: Bjarne Sønnderstrup

Sort: Anders Christensen, Skørping

1.f4 d6 2.Sf3 Lg4 3.e3? 3.e4 3...e5 4.fxe5 dxe5 5.Le2 Lxf3 6.Lxf3 e4 Smart, bonden kunne jo ikke slås på grund af skakken på h4, 7.Le2 Ld6 8.b3??

Av, av, - jeg burde have lugtet lunt! 8...Dh4+ 9.Kf1 Df6+ 0-1

Efter denne nedtur, og efter ikke at have klaret mig overvældende i vinterturneringen, troede jeg ikke, at jeg skulle kunne spille mig ud af 2.klasse, men jeg skulle dog hurtigt få chancen ved påsketurneringen, der blev afholdt i Hjørring i 1971. Min far havde bestilt værelse på Højskolehjemmet, selv om

Paradis

der kun var 50 km til Aalborg, og vi snildt kunne have kørt frem og tilbage. Vi skulle så have optimale muligheder for at spille, når der nogle dage var to partier på programmet. På trods af min fars højlydte snorken på hotelværelset lykkedes det mig at spille nogenlunde.

Jeg havde efter 6 runder 4 points uden tabspartier, bl.a. en remis mod den senere stærke spiller Bjarke Kristensen (nu Bjarke Sahl). I dette parti erfarede jeg, at jeg på trods af to bønders overvægt ikke kunne vinde med uligefarvede løbere. I sidste runde skulle jeg så for at rykke op, vinde mod klassens førerhund, Thomas Holm fra Slagelse:

Hvid: Bjarne Sønderstrup

Sort: Thomas Holm, Slagelse

1.f4 Stadig f4. Jeg havde fået for-kærlighed for en Stonewall-opstilling.

1...d5 2.Sf3 Sf6 3.e3 g6 4.d4 Lg7 5.Ld3 Lg4 6.0-0 Sbd7 7.c3 c5 8.Dc2 c4 9.Le2 Se4 10.Se5 Lxe2 11.Dxe2 Sdf6 12.Ld2 0-0 13.Le1 Tb8 14.Lh4 Dd6 15.Sd2 Sxd2 16.Dxd2 Se4 17.Dc2 f6?

efter at sort har stillet sig mønsteragtigt op, kommer der behændigvis en dum overseelse. Springere kan også gå bagud! **18.Sxc4! Dc7 19.Sd2 f5 20.Sxe4 dxe4 21.c4 Lf6 22.Le1 Tbc8 23.Tc1 e6 24.c5 Tf7 25.Dc4 Dc6 26.b4 b5 27.Db3 Dd5 28.Ta1 Dxb3 29.axb3 Tb7 30.Ta6 Kf7 31.Tf2 Tcc7 32.Tfa2 Ld8 33.Td2 Lf6 34.Kf1 Ke7 35.h3 Lg7 36.g4 Tc8 37.gxf5 gxf5 38.d5 e5? 39.Te6+ 1-0**

Med 5 af 7 fik jeg en 2.præmie, og det lykkedes altså i andet forsøg at rykke op i 1.klasse. Her skulle jeg prøve lykken allerede ved Junior-DM 1971 i Vejle. Jeg tabte de to første runder og i tredje runde skulle jeg så møde den, dengang ukendte Erling Mortensen fra Grindsted.

Hvid: Bjarne Sønderstrup

Sort: Erling Mortensen, Grindsted

1.f4 Sf6 2.Sf3 c5 3.e3 g6 4.d4 Lg7 5.c3 0-0 6.Ld3 d5 7.0-0 c4 8.Lc2 Lf5 9.Se5 Sc6 10.Sd2 Dc8 11.Sdf3 Se4 12.Sh4 Lf6? Herefter svinger for-delen over til hvid. 13.Sxf5 gxf5 14.Tf3 Lg7 15.Th3 Sxe5 16.fxe5 De6 17.De1 Dg6 18.Lxe4 fxe4 19.Dh4 f6

Paradis

20.e6! h6 21.Tg3 Dh7 22.Ld2 Tac8
23.Tf1 Tc6 24.Dh5 f5 25.Tg6 Tb6
26.Lc1 f4 27.Txf4 Txf4 28.exf4 Kf8
29.Df5+ Kg8 30.Dg4 e3 31.f5 Dh8
32.f6 e2 33.Txg7+ Kf8 34.fxe7+ 1-0

Efter partiet kunne jeg godt mærke, at min modstander var noget indebrændt. Han havde jo spillet mig ned positionelt i åbningen. Hvem skulle vide, at Erling senere blev meget, meget stærk og vandt adskillige Danmarksmesterskaber og blev IM. Året efter, ved Junior-DM i Helsingør, spillede jeg remis mod ham, og kan så prale af, at jeg har positiv score mod en IM!

I turneringen i Vejle sluttede jeg af med at få 3½ i min første optræden i 1.klasse. Da vi så skulle spille koordineret turnering om efteråret i Aalborg Skakforening, var det med en ydmyg tilgang. Jeg regnede ikke med det store, men efter 5 runder havde jeg skrabet 4 points til mig, og skulle møde den stærke Gunnar Østergaard fra Aars.

Hvid: Bjarne Sønnderstrup
Sort: Gunnar Østergaard, Aars

1.d4 Sf6 2.f4!?

Jeg kunne næsten ingen åbnings-teori de første år og spillede derfor næsten altid 1.f4 efter min far. Men jeg var bange for at min modstander ville spille Froms gambit, derfor denne uortodokse trækfølge. 2...d6 3.Sf3 g6 4.e3 Lg7 5.Ld3 Sbd7 6.c4!?

Her afviger jeg dog fra min foretrukne Stonewall i forhånden, og partiet viser, at jeg måske har overrasket min rutinerede modstander en smule. Sort følger dog en ganske sund og normal plan. 6...c6 7.Sc3 Dc7 8.0-0 e5 9.Dc2

0-0 10.Ld2 Te8 11.Tae1 a6 12.a4 Tb8 13.h3 Sh5 14.f5 Sf8 15.d5 Sg3 16.fxg6 hxg6 17.Tf2 e4?! Et tilsyneladende godt skinoffer, der dog giver hvid fine chancer. 18.Sxe4 Sxe4 19.Lxe4 f5 20.Ld3 cxd5 21.Lc3! dxc4 22.Lxg7 Dxg7 23.Lxc4+ Kh8 24.Td2 Df6 25.e4!? Ld7?!

Her mange år efter kan jeg ikke genkalde mig, hvad jeg ville have spillet på 25.-fxe4, men computer-analyse siger at 26.Txd6 er stærkt! 26.Td4? Så 26.Txd6 er også afgørende her på grund af sorts kongestilling. Det skal siges, at de følgende træk blev spillet i stor tidnød (noteret på partilisten). Der spilledes med 36 træk på 2 timer, og derefter hængeparti. 26...Tbc8 27.Dd2 Dg7 28.Sg5 Tc5 29.b4 Tce5 30.Sf7+ Kh7 31.Sxe5 dxe5 32.Td6 f4 33.Td1? Lxa4 34.Tc1 Lc6 35.De1 Dh6 36.Lf7 Te7

Hængeparti, som jeg analyserede til gevinst. Partiet blev genoptaget privat hos mig/mine forældre på Tjørnevej, men jeg var så nervøs over min pludselige chance for at blive mesterspiller, at jeg slet ikke kunne tænke og følge mine analyser. 37.Ld5 Lxd5 38.Txd5 Dg5 39.Tc8 Se6?

Paradis

40.Dd2?? 40.Txe5!,Dxe5 41.Dh4+ er første overseelse. **40...Sd4**

41.Kh1?? Og 41.Dxd4! er min næste! **41...Dg3 42.Tdd8** Fuldstændigt rystet tilbød jeg remis, hvad min modstander selvfølgelig tog imod. **1/2-1/2**

I sidste runde tilkæmpede jeg mig en remis mod vores stærke førstebræt, Ole Lomholt Hansen, og jeg var sådan set meget tilfreds og stolt over mine 5 points og delte 2.plads i gruppen. Gunnar Østergaard vandt med 6.

Med den fine præstation mente klubben, at jeg havde gjort mig fortjent til en plads på førsteholdet, hvor jeg fik 5.bræt. Aalborg Skakforening var dog nede i en downperiode og var rykket ned i mesterrækken i den forløbne sæson.

Til gengæld var der et kuld unge spillere på vej, Poul Andersen, Kurt Hollesen, Eric Bentzen og Ole Hansen, og de stillede op på 2.holdet i samme række. Førsteholdet vandt forventeligt mesterrækken i holdturneringen 71/72 med 38 points og rykkede op i di-

visionen igen, men 2. holdet var lige ved at overhale til slut i turneringen og fik 36½.

I første runde 12/10 1971 skulle jeg møde Eric, som jeg frygtede meget, da han gav os andre mange tævi i trænings- og lynpartier. Jeg var ved at finde ud af, at jeg ikke altid kunne spille f4 med hvid og f5 mod d4 med sort, så jeg måtte til at udvide repertoireet. Eric kunne også finde på at spille Staunton-gambit.

Hvid: Eric Bentzen

Sort: Bjarne Sønderstrup 1971

1.d4 Sf6 2.c4 e6 3.g3 d5 4.Lg2 Le7 5.Sf3 0-0 6.0-0 Se4 7.Dc2 Sd7 8.Sbd2 f5 9.b3 Sdf6 10.Lb2 c6 11.c5 De8 12.Se5 Dh5 13.f3 Sxd2 14.Dxd2 Sd7 15.Sxd7 Lxd7 16.e4 fxe4 17.fxe4 Lg5 18.Dd3 Le8 19.Txf8+ Kxf8 20.Tf1+ Kg8 21.h4 Le7 22.De3 Lf6 23.Lh3 Lf7 24.Df4 dxe4 25.Dxe4 Dd5 26.Dg4 Kh8 27.Lg2 Dd7 28.h5 Td8 29.h6?

Overser chancerigt kvalitetsoffer på f6. **29...Lg6! 30.Tf4 Lf5 31.hxg7+ Kg8 32.Dh5?** Og nu står sort bedst. **32...Dxg7 33.Kh2 Lg5 34.Tf2**

Paradis

Le3 35.d5 Dg4 36.Dxg4+ Lxg4 37.Tf6? 37.dxc6 Lxf2 38.cxb7 Lxc5 39.Le5= 37...exd5 38.Lf3 Lxf3 39.Txf3 Lxc5 40.Tf5 Le3 0-1

Det blev alligevel en stonewall, og taktikken må vist nærmest sammenlignes med Muhammed Alis i boksekampen mod George Foreman et par år senere. Stille sig op i ringhjørnet, og så vente på at modstanderen slår sig træet.

I Vesthimmerlandsturneringen i 1972 skulle jeg møde Henning Larsen fra Aars i første runde. Henning var lige flyttet til Nordjylland og jeg anså ham for at være en god 1.klasses spiller. Engelsk skulle nu afprøves, - jeg måtte jo se at blive selvstændig og spille noget andet end min fars åbninger.

*Hvid: Bjarne Sønnderstrup
Sort: Henning Larsen, Aars 1972*

1.c4 e5 2.Sc3 Sf6 3.g3 d5 4.cxd5 Sxd5 5.Lg2 Sb6 6.Sf3 Sc6 7.0-0 Le7 8.d3 f5 9.a3 a5 10.Le3 Le6 11.Tc1 0-0 12.Sa4 Sxa4 13.Dxa4 Ld5 14.Lc5 Ld6 15.e3 b5 16.Dc2 e4 17.dxe4 Lxe4 18.Dd2 De7 19.Lxd6 cxd6 20.Tfd1 Tfd8 21.Sd4 Se5

22.Sxb5 Koldblodigt, selv om Sxf5 var klart bedre. **22...Sf3+ 23.Lxf3 Lxf3 24.Te1 Dg5 25.Sd4 Le4 26.Tc7 Dg4 27.Tec1 Te8 28.Dc3 h5 29.f3 Lxf3 30.Sxf3 1-0**

Jeg var rimeligt tilfreds med spillet, og det gik da også rigtig godt i de følgende runder. Efter 5 runder havde jeg 4½.

*Hvid: Søgaaard Sørensen, Aars
Sort: Bjarne Sønnderstrup.*

1.e4 c5 2.Sf3 Sc6 3.Le2 d6 4.d3 g6 5.c3 Lg7 6.Le3 e6 7.Dd2 Sge7 8.Sa3 0-0 9.Lh6 a6 10.Sc2 Dc7 11.Lxg7 Kxg7 12.Se3 d5 13.Sg4 Sg8 14.e5

14...h5! 15.Sf6 Sxe5 16.Sxh5+? Ser farligt ud, men er det ikke. **16...gxh5 17.Dg5+ Sg6 18.Dxh5 Sf6 19.Dg5 Df4 20.h4 Th8 21.g3 Dxg5 22.Sxg5 Sh7 23.Sxh7 Txh7 24.0-0-0 b5 25.h5 Se7 26.g4 Lb7 27.Lf3 Tb8 28.Th2 d4 29.Le4 Lxe4 30.dxe4 e5 31.f3 Thh8 32.cxd4 cxd4 33.Kb1 Tbc8 34.f4 exf4 35.Txd4 Thd8 36.Txd8 Txd8 37.Tf2 Td6** Og hvid opgav hængepartiet. **0-1**

På Txf4 får sort tårnafbytning med Tf6 og slutspillet vinder forholdsvis sikkert med en springer i overvægt.

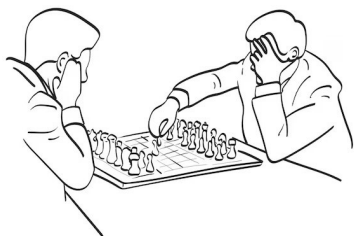
Paradis

Med sejren havde jeg så 5½ og var dermed sikret mestertitlen inden sidste runde. Her tog jeg en hurtig remis og fik dermed 1.pladsen med 6 points og titlen Vesthimmerlandsmester 1972. Uha, jeg var stolt. Lige fyldt 17 år og allerede mesterspiller!

I den sideløbende klubturnering

gik det dog knap så godt, og i byturneringen heller ikke. Her fik jeg kun 3 point, så det fik mig lidt ned på jorden igen.

Til gengæld vandt Poul Andersen her 1.klasse og blev ligeledes mesterspiller. Eric Bentzen fik 4½ og Kurt Hollesen 4. En ny æra for klubben var startet.

Søgaaard S.-Bjarne

Bjarne-N. C.. Larsen

Bjarne-Søren Chr.

Alfred Chr.-Bjarne

Bjarne-Anders Chr.

Bjarne-Thomas Holm

Bjarne-Erling M.

Bjarne-Gunnar Ø.

Eric Bentzen-Bjarne

Bjarne-Henning L.

Holdturneringen

Husk træning i klubben hver tirsdag fra kl. 17.30

Sidste fra Holdturneringen:

Mesterrækken

23.2

Skørping 1 – Aalborg 2 3½-2 ½

Skørping 2 – Aalborg 3 3-3

Aars 1 – Aalborg 4 3-3

26.2

Nr.Sundby 1—Aalborg 5 5-1

A-rækken

25.2 Sæby 1 – Aalborg 6 1-3

B-rækken

23.2 Jetsmark – Aalborg 9 3-1

24.2

Aalborg 8 – Nr.Sundby 4 3½-½

Aalborg 6 har spillet turneringen færdig og ender på en ærgerlig 7. plads.

GM Henrik Danielsens

Skak-trafiklys

**STOP
OG TJEK**

**SCAN OG
VURDÉR**

**UDFØR
TRÆK**

Holdturneringen

Førsteholdet vender hjem fra Herning

Nedtur i Herning

Af Bjarne Sønderstrup

Det er altid tungt at skulle lave referat af en kamp vi har tabt. 5½ - 2½ blev det til i Herning, og det var ikke specielt uretfærdigt. Jeg havde umiddelbart efter mit nederlag opfattelsen af, at jeg havde spillet et mønsteragtigt flot parti, og jeg stod da også pænt ifølge computeren, og kunne have fået gevinststilling, hvis jeg havde udvist rettidig omhu. Men jeg overspillede stillingen, tabte en bonde og da jeg skulle til at genindkassere denne, fandt min modstander et smart springeroffer, der totalt ødelagde min stilling. Ellers vandt Henrik næsten klinisk og det blev til tre remisser til Jacob, Elena og Christian. Simon gik hurtigt galt i byen, Gabriel bukkede og Kamen overspillede sin Evans-gambit. Han kunne jo ikke vide at modstanderen Chr. Dahl havde en fortid i Evans Vejle!

Hvid: Keld Olsen, Herning
Sort: Bjarne Sønderstrup,

1.c4 e5 2.Sc3 Sc6 3.g3 g6 4.Lg2 Lg7
5.Sf3 Sge7 6.0-0 0-0 7.d3 d6 8.a3 a5
9.Ld2 h6 10.Dc1 Kh7 11.Se1 Sd4
12.Dd1 c6 13.e3 Se6 14.b4 f5
15.bxa5? Txa5 16.Se2 Ta7 17.Lc3
Sc5 18.a4 Le6 19.Dc2 Da8 20.Lb4
Td8 21.Lxc5 dxc5 22.Ta3 Sc8 23.Sc3
Sd6 24.e4 f4 25.Sf3 g5 26.Tfa1

Holdturneringen

Her siger maskinen klar fordel til sort (-1.75) og jeg havde også fornemmelsen af, at jeg var ved at spille et mønsterparti. Jeg har muligheden for at spille g4 og f3, og som jeg spiller: **26...b5 27.cxb5 cxb5 28.Sd5!**

Faktisk hvids bedste mulighed indeholdende en masse giftigheder,

f.eks. 28.-,Lxd5? 28.exd5,Dxd5??, Sxg5+ 28...c4? [28...b4 29.T3a2 g4 30.Sd2 f3 31.Lf1 Lxd5 32.exd5 Dxd5 Med stor fordel (-1.62)] **29.dxc4 Sxc4 30.T3a2 Tc8 31.axb5** og nu har jeg bare tabt en bonde, -suk! 31...Txa2 **32.Txa2 Db7 33.Db3 Sd6?? 34.Sd2??** Fejl på fejl. 34.Sf6+ er totalt afgørende **34...Tc1+ 35.Sf1** Her har faktisk lige spil efter 35.-,Sxb5, men men: **35...Dxb5?? 36.Sf6+!!** Nu så han det! Jeg havde faktisk set muligheden i forrige træk, men glemt det igen, idet jeg nu troede at der var tvungen dronningeafbytning. Der var ikke engang tidnød. Pinligt. Resten forbigås i tavshed. **36...Lxf6 37.Dxe6 Lg7 38.Td2? f3 39.Lh3 g4 40.Dxg4 Db4 41.Td3 Dxe4 42.Dxe4+ Sxe4 43.Lf5+ 1-0**

Vi fører stadig divisionen og forhåbentlig går det nemmere, når vi ikke skal undvære tre af vore bedste spillere. *QR side 18*

Nyt medlem

Et af klubbens nye medlemmer er Jakub Cielas, som fortæller:

Jeg kommer fra Polen og er 31 år gammel. Jeg kom til Danmark for 16 år siden. I den forløbne tid har jeg haft forskellige jobs, indtil jeg til sidst besluttede, at jeg gerne ville tage på en uddannelse og begyndte at læse til datamatiker.

Min historie med skak er lidt ujævn, da jeg spillede en del som barn og deltog i forskellige skaklejre, men det forsvandt på en eller anden måde, da jeg blev ældre – sandsynligvis fordi jeg begyndte at lave mange andre ting, som at spille fodbold og tennis.

Jeg kan godt lide skak, fordi man skal tænke flere træk frem og forudsige, hvad modstanderen vil gøre, tilpasse sin strategi og i nogle varianter af skak også træffe hurtige beslutninger.

Holdturneringen

Naturens vej

Af Henrik Danielsen

Naturens vej i skak er at lytte til stillingen og følge dens behov. Ikke tvinge, ikke presse igennem af stolthed eller rastløshed.

Når man sænker egoet, dæmpes de små drillerier, som ellers skaber uro i spillet. Man begynder at se mere enkelt.

Det handler derfor ikke kun om teknik. Det handler om modenhed i den enkelte. Evnen til at vente. Evnen til at acceptere det stille træk. Evnen til at lade stillingen tale, før man selv taler.

At stille sig tilfreds med det enkle og det simple er ikke fattigt spil. Det er klart spil. Når man ikke hele tiden vil mere, ser man det, der allerede er der.

Så bliver skak ikke en kamp mod brættet, men et samarbejde med det.

*Hvid: Henrik Danielsen, Aalborg
Sort: Ole H. Mikkelsen, Herning (2230)
1. division, gruppe 4 1. februar 2026*

Partiet begynder stille.

1.Sf3 d5 2.d3

Ikke et forsøg på at overraske eller dominere, men et valg om at spille frit. Naturens vej starter ofte dér, hvor man ikke tvinger, men lytter.

2...g6 3.g3 Lg7 4.Lg2 c5 5.O-O Sc6

6.Sc3 Sf6 Begge sider udvikler naturligt. Ingen spænding endnu, bare opbygning.

7.Lf4 Et roligt udviklingstræk. Brikkerne finder gode felter, og hvid afventer stillingens retning.

7...d4 Centrum lukkes, og karakteren ændrer sig. Nu handler det om felter og struktur.

8.Sa4 Sd5 9.Ld2 Dd6 10.c4 Sb6

Hvid presser ikke. Han justerer. Hver brik får en funktion, uden at noget forceres.

Så åbnes stillingen dér, hvor den selv peger:

11.b4 Ikke et angreb, men en afklaring af spændingen.

11...Sxa4 12.Dxa4 cxb4 13.Tab1 Ld7

14.Lxb4 Sxb4 15.Dxb4 Dxb4 16.Txb4

Brikker byttes, og vi når et slutspil uden dramatik. Ingen kombination. Ingen taktisk storm. Men her begynder forskellen.

Hvids brikker står friere og mere koordineret. Sorts stilling er passiv.

Naturens vej: man presser ikke. Man forbedrer.

16...Lc6 17.Tfb1 O-O 18.Sd2 Lxg2

19.Kxg2 b6 Hvid fortsætter stille. Ingen trusler, kun forbedring.

20.Ta4 e5 21.Tb5 Tfe8 22.Ta6 f6 diagram

Holdturneringen

Og her er partiets vendepunkt.

Efter 22.Ta6 står sort i realiteten til tab, selv om hvid ikke truer noget direkte. Ingen mattrussel. Ingen gevinst af materiale.

Men: alle hvide brikker spiller. ingen sorte brikker har reel aktivitet. Hvid kontrollerer åbne linjer, sorts stilling er stiv og uden dynamik

Balancen er forskudt, selv om overfladen ser rolig ud.

Herfra skal hvid ikke angribe. Han skal blot fortsætte.

23.a4 Lf8 24.a5 bxa5 En lille åbning på dronningefløjen, i stillingens ånd. **25.Se4 Teb8** Springerens finder sit felt, og presset samles.

26.Sxf6+ Kg7 27.Sd7 Txb5 28.cxb5 Lb4 Sort får aktivitet, men helheden hænger ikke sammen længe. Hvids bønder og brikker arbejder i samme retning.

29.b6 Stillingen er nu strategisk afgjort. Ikke gennem et slag, men gennem en gradvis forskydning,

hvor hvid hele tiden har fulgt stillingens behov.

Partiet blev ikke vundet ved kraft, men ved overensstemmelse med stillingen. Hvid tvang intet frem. Han forbedrede blot sine brikker, indtil forskellen blev uundgåelig.

Naturens vej i skak er dette:

Når egoet træder til side, begynder brikkerne at støtte hinanden.

Og sejren kommer ikke pludseligt, men som en rolig og logisk følge af stillingens udvikling.

Når et parti er slut, og brikkerne igen står i deres oprindelige rækker, er det let at tro, at kampen kun handlede om varianter, vurderinger og præcision. Men ser man dybere, opdager man, at det væsentlige foregik et andet sted.

Naturens vej i skak er ikke en teknik, man lægger oven på spillet. Det er en tilstand, hvor spilleren gradvist holder op med at stå i vejen for stillingens egen intelligens.

Holdturneringen

I begyndelsen spiller mennesket mod brættet. Senere spiller mennesket med brættet. Til sidst spiller stillingen næsten sig selv gennem mennesket.

Det betyder ikke passivitet. Tværtimod. Det er den mest vågne form for aktivitet. Hvert træk udspringer af nødvendighed, ikke vilje. Man presser ikke for at bevise noget. Man venter ikke af frygt. Man handler, fordi stillingen allerede har taget beslutningen.

Fejl opstår, når egoet taler højere end strukturen. Når ønsket om gevinst overdøver sandheden i stillingen. Når man vil være forfatter i stedet for oversætter.

Naturens vej er oversættelsens kunst. Den stærke spiller ser ikke kun felter og planer. Han mærker spændinger som tryk i luften før et uvejr.

Han fornemmer, hvornår en stilling er moden, og hvornår den endnu er grøn. Han ved, at tempo ikke måles i sekunder, men i beredskab. Derfor er den største styrke ikke at finde trækket — men at kunne vente på, at trækket viser sig.

I denne tilstand bliver skak ikke en kamp mod modstanderen, men en justering mod ubalance. Man retter, hvor noget er for stramt. Man styrker, hvor noget er svagt. Man fjerner støj, indtil stillingen taler klart. Og når den taler klart, er trækket simpelt.

Til sidst opdager man noget paradoksalt:

Jo mindre man prøver at vinde, desto oftere vinder man.

Jo mindre man forsøger at kontrollere, desto mere kontrol opstår.

Det er, fordi man ikke længere spiller mod naturens bevægelse, men i dens retning.

Skak bliver da ikke et spil om magt, men om harmoni.

Ikke et spørgsmål om at påtvinge verden sin vilje, men om at genkende den orden, der allerede er til stede.

Og måske er det derfor, de smukkeste partier føles stille. Som om noget større end spilleren selv fik lov at tænke et øjeblik.

Henrik D-Ole M.

Keld Olsen-Bjarne S.

På gæstevisit

På gæstevisit i Aalborg gennem 35 år!

Af Cristian Gottschalck

Ja, man skulle tro, det var løgn; men det er det ikke! Det er såmænd mig, Christian Gottschalck, ved skakbrættet i mit barndomshjem i Odense kun ca. 12 år gammel!

Men hvad i alverden laver sådan en "Nørresundby-mand" overhovedet i Aalborg Skakforenings klubblad?! vil mange sikkert udbrude.

Jo, klubbladets redaktør, Lars Lindhard, har bedt mig om at skrive om min færd i klubben i snart 35 år og om mit møde med Aalborgspillere gennem alle årene, og i den forbindelse har jeg valgt at vise 2 partier og en partislutning, der af forskellige grunde står meget klart i min erindring.

Til en begyndelse har jeg dog lyst til at fortælle lidt om, hvordan jeg overhovedet kom i gang med det ædle spil:

Jeg lærte reglerne i skak af min far, da jeg var 7 år. Det foregik på et lille rejseskakspil af plastik, hvor de sorte brikker ikke var sorte, men røde! Både min far og morfar spillede skak, og det er sidstnævntes ældgamle "klodser", der ses på billedet.

Der var aldrig nogen, der foreslog, at jeg skulle gå i skakklub, og den eneste, jeg havde at spille med, var min tvillingbror, Michael, så det blev ikke til alverden dengang. I 1966 udkom imidlertid "Verdens Bedste Skak 1" af IM Jens Enevoldsen, og et par år efter fulgte andet bind. Jeg købte begge disse glimrende bøger inden længe!

Jeg har dem endnu, og de var virkelig med til at skærpe min interesse for det herlige spil både på grund af de mange smukke partier deri og på grund af Jens Enevoldsens underholdende sprogbrug.

Fra 1973 studerede jeg på Det Jyske Musikkonservatorium i Århus (Det stavedes skam med Å dengang!), og jeg fandt hurtigt ud af, at der var en hel del skrappe skakspillere blandt de øvrige elever!

Foruden dem var der en lærer: pianisten, Erling Helmer Petersen, som bestemt heller ikke var tabt bag en vogn: han havde rekord i klubmesterskaber med 11 af slagsen i Hørsholm Skakklub! Der i dag har ændret navn til Sjælsø Skak-

På gæstevisit

klub og er en sammenlægning af Hørsholm og Birkerød skakklubber. De kendte - omend ikke længere helt unge, men fortsat aktive og stærke mesterspillere - Mogens Moe og Jens Hartung-Nielsen, er blandt medlemmerne.

Føromtalte Erling Helmer Petersen havde permanent et skakspil liggende i et skab på konservatoriet, og brikkerne var såmænd et sæt af de i vore dage for længst udtjente "Unionsbrikker"!

Når det var frokosttid, spillede han og jeg ofte et parti skak, mens vi sad i kantinen og hyggede os med vort højt belagte smørrebrød. Erling vandt for det meste; men skulle jeg en sjælden gang komme til at stå til gevinst mod ham, fik han tit meget pludseligt travlt med at forlade det uafsluttede spil under en eller anden "forkølet" henvisning til, at der var en klaver-elev, der sad og ventede på at blive undervist, så desværre! Ak ja!

En af de stærkeste skakspillere blandt eleverne på konservatoriet var pianisten, Thomas Trondhjem, der var medlem af den på det tidspunkt relativt nystartede Skakklubben af 1968.

Det lykkedes mig at vinde over Thomas i et lynparti ved mindst én lejlighed, og en dag spurgte han, om jeg ikke havde lyst til at komme med ned i "68"? "Vi har det Så hyggeligt", som han sagde.

Jeg måtte imidlertid skuffe ham: Jeg var så fokuseret på mine violinstudier, at jeg - på trods af min udtalte glæde ved spillet - bestemt ikke mente at have tid til ligefrem at være medlem af en skakklub! En holdning der uden tvivl var gavnlig

for mit violinspil, men nok knapt så velvalgt i forhold til min skaklige udvikling!

Efter at have fuldstændt min uddannelse på konservatoriet drog jeg i februar 1981 et smut til London for at studere lidt videre, og i juni samme år vandt jeg efter konkurrence min stilling i Aalborg Symfoniorkester. Derefter skulle der gå næsten 3½ år, før jeg endelig fik taget mig sammen til at melde mig ind i en skakklub.

Det skete i november 1984, og selvom jeg boede i Aalborg, faldt valget på Nørresundby, da symfoniorkesteret på det tidspunkt havde tirsdag som fast koncertdag. Det gav derfor god mening at spille ovre på "Solsiden", hvor der som bekendt er klubaften om torsdagen. Få år senere ændrede orkesteret imidlertid sin koncertdag til netop torsdag; men da jeg er trofast af natur, valgte jeg at blive i Nørresundby Skakklub i stedet for at foretage det ellers nærliggende skifte til Aalborg.

I længden blev det dog en anelse for træls ikke at have mulighed for at spille særligt meget skak; men heldigvis blev der givet grønt lys for min deltagelse i Aalborgs klubturnering, hvilket ikke var nogen selvfølge dengang i modsætning til i dag, da enhver, der er medlem af Dansk Skak Union, kan deltage i stort set alle begivenheder.

I efteråret 1991 var jeg så med i klubturneringen for allerførste gang, og siden da har jeg - med større eller mindre succes - deltaget masser af gange, og jeg er overordentligt glad og taknemmelig for at have haft den mulighed!

På gæstevisit

Dernæst til partierne, som alle har mig som vinder. Ja, jeg undskylder på forhånd denne ensidighed; men føler mig på den anden side overbevist om, at redaktøren med fornøjelse vil modtage indlæg med Aalborgspilleres gevinster mod mig. Der skulle være nok at tage af!

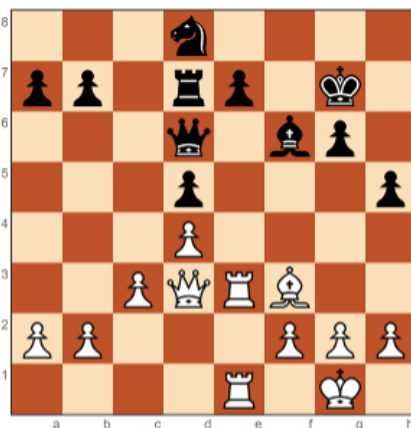
Vi vil indlede med at se partiet fra klubturneringens 6. runde i efteråret 1993. Jeg havde Hvid mod *Hugo Falberg*, og partiet spilledes en mørk aften den 16. november i klubbens tidligere lokaler på Badhusvej. Det var mit første – men bestemt ikke sidste! – møde med Hugo, og det blev mit livs første sejr over en mesterspiller i et rigtigt turneringsparti.

Et halvt års tid forinden var jeg begyndt at spille afbytningsvarianten mod Caro-Kann, og heldigt nok var Hugo selv for nylig begyndt at anvende denne åbning med Sort: "... Det skulle være så solidt", som han sagde til mig efter partiet. Her kommer det:

1.e4, c6 2.d4, d5 3.exd5, cxd5 4.Ld3. Nøgletrækket, der skal vanskeliggøre udviklingen af den sorte løber på c8. **4. -, Sc6 5.c3, g6 6.Lf4, Sf6 7.Sd2, Lg7 8.Sgf3, Sh5 9.Le3, f5** Hugo har en kendt forkærlighed for træk med f-bonden! Imod 1.d4 spiller han konsekvent 1. -, f5 med Sort, og med de hvide brikker indleder han altid (som i evig og altid!) med 1.f4, så han har sikkert følt sig godt tilpas i den aktuelle stilling. **10.Sb3, 0-0 11.0-0, f4 12.Ld2, Lg4 13.Le2, Dc7?** Dronningen hører hjemme på d6. **14.Te1** Her var 14.h3 også en mulighed. **14. -, Tad8?** Og her skulle tårnet have været til e8... **15.Sg5!** Hold da op:

springerafstand fra feltet e6 til dronning og begge tårne på en gang! Sort forsøger at plumre vandene med bondeofferet **15. -, f3 16.Sxf3.** 16.Lxf3 var også en mulighed. **16. -, Sf4 17.Lxf4! Txf4** Bedre nok 17. -, Dxf4. **18.Sg5! Ld7?!** Bedre løber til c8. **19.Sc5, Tf6 20.Lf3!** Forstærker det hvide pres mod e6 og truer samtidigt bonden på d5. **20. -, Df4 21.Sge6, Lxe6 22.Sxe6, Txe6 23.Txe6, Td7 24.De2, Lf6? 25.Te1?!**

Hugo fortalte mig efter partiet, at hvis jeg i stedet for dette tårntræk havde spillet 25.Txc6! ville han have opgivet på stedet, da der jo ikke kan slås igen med b-bonden pga. 26.De6+, der vinder tårnet på d7. Jeg fatter ikke, at jeg ikke så det! **25. -, Sd8 26.Te3, h5 27.Db5, Dd6 28.Dd3, Kg7?** Nu sluttes der lidt pænt af:

29.Lxh5! gxh5 30.Tg3+, Kh8. Eller 30. -, Kf8 31.Dh7 og mat i næste træk. Eller 30. -, Dxg3, der afværger den øjeblikkelige mat-trussel, men naturligvis taber lidt længere nede ad vejen. **31.Dg6, opgivet. 1 – 0.**

På gæstevisit

Dernæst springer vi frem til efteråret 2007, da jeg deltog i Aalborg Byturnerings Basisklasse, som der kun var en af det år. Det gik helt forrygende! Efter at have vundet de første 6 runder skulle jeg den 18. september have Hvid i sidste parti mod *Ricardo Aramburu*. Jeg havde aldrig spillet mod Ricardo før og kendte intet til ham, så jeg var naturligvis spændt på, hvad han kunne finde på at diske op med efter mit 1. e4.

Til min store glæde vælger Ricardo Caro-Kann ligesom Hugo i det foregående parti: 1. -, c6. Og jeg spiller naturligvis atter afbytningsvarianten! 2.d4, d5 3.exd5, cxd5 4.Ld3, Sc6 5.c3, Sf6 6.Lf4, e6 7.Sf3, g6 8.Sbd2, Lg7 9.0-0, 0-0 10.Te1, Sh5 11.Le3, Dc7 12.g3?! Upræcist. Bedre var 12.Sf1. 12. -, f5 13.Sf1, f4 14.Ld2, Kh8? Her skulle han have slået på g3. 15.Sg5! Ganske som i mit parti mod Hugo er springer til g5 indlysende stærkt og denne gang ovenikøbet med 2 trusler, hvoraf Sort med 15. -, e5 afmonterer den ene. Den anden havde han formentlig ikke set. Hvad trak jeg i nedenstående diagramstilling?

16.Sxh7!!, Kxh7? En meget alvorlig fejl! Stockfish foreslår 16. -, Tf5; men efter 17.Lxf5, Lxf5 18.Sg5 mangler Sort en kvalitet og en bonde uden kompensation. 17.Dxh5+, Kg8 18.Lxg6. Somme tider kan tingene udvikle sig meget hurtigt i skak. Nu truer der allereede mat i næste træk! Selvom Sort gør, hvad han kan, er han forsvarsløs i det følgende: 18. -, Lf6 19.dxe5, Sxe5 20.Lxf4, Lg4 21.Dxg4, Sxg4 22.Lxc7, opgivet. 1 - 0.

Således gik det til, at jeg endte med at vinde samtlige 7 runder i Byturneringen 2007! Dejligt! Men jo nok en "once in a lifetime"-hændelse for mit vedkommende.

Ricardo og jeg er ikke siden mødtes i et almindeligt nærskakparti; men vi har siddet overfor hinanden i 3 hurtigskakpartier, og det skal retfærdigvis nævnes, at Ricardo har scoret 2½ af 3 i disse kampe!

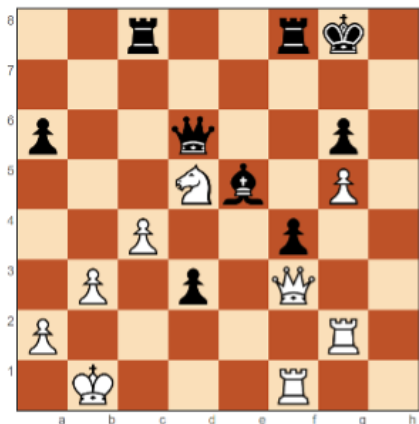
Til sidst vil jeg vise en partislutning fra for nylig, som jeg nok ikke glemmer lige med det samme.

I modsætning til dengang, jeg begyndte at slå mine folder i Aalborg Skakforening, er der nu om stunder rigtigt mange spillere, der er med i såvel Aalborgs som Nørresundbys klubturneringer. Udoover mig selv spiller 3 andre fra Nørresundby med i Aalborg, og hele 10 spillere fra Aalborg deltager for tiden i klubturneringen i Nørresundby. En af disse er *Uffe Hellsten*, som jeg tidligere har mødt over brættet ved flere lejligheder. Undervejs har vi taget både hele og halve point fra hinanden. I 8. runde af Nørresundbys klubturnering, der fandt sted d. 5. februar i

På gæstevisit

år, blev det atter min tur til at trække det lange strå. Uffe sad bag de hvide brikker, og efter nogen tid havde vi følgende stilling på brættet:

Hvid har netop fra feltet e3 spillet **34.Sd5?** I stedet havde 34. Sg4 eller 34.Dd5+ været at foretrække; men umiddelbart ser det jo lovende ud med sådan en flot springerforpost i centrum af brættet, og da hesten nu spærrer for den sorte dronnings dækning af den isole-rede bonde på d3, kan Hvid vel bare indkassere denne om lidt eller hvordan? **34. -, Txc4!!** Som et lyn fra en klar himmel!

Med 35.Td1 kunne Hvid nu have nøjedes med at være en bonde under og få den noget ringere stilling; men efter at have tænkt lidt over det, og mens "uglerne" med lange blikke nysgerrigt begyndte at flokkes om vort bord, valgte Uffe at teste kvaliteten af mit tårn-offer med **35.bxc4??** Det skulle han så ikke have gjort. Nu er det hurtigt forbi. **35. -, Tb8+! 36. Kc1.** Et forsøg på at formilde Sort ved at give tårnet tilbage med 36.Tb2

taber ligeledes: 36.Tb2, Txb2+ 37.Kc1, Da3 38.Sf6+, Kf8 39.Da8+, Lb8! 40.Sh7+, Kg7! **Da3+! 37.Kd1, Tb1+ 38.Kd2, Tb2+ 39.Kd1, Da4+ 40.Ke1.** Hvis i stedet 40. Kc1, da 40. -, Dxc4+ 41.Kd1, Tb1+ 42.Kd2, Dc2#. **Da5+ 41. opgivet.**

Hvid har valget mellem pest eller kolera: 41.Kd1, Tb1# eller 41.Td2, Dxd2#. Det er pudsigt at iagttage, hvordan den "svage" sorte bonde på d3 får afgørende betydning for matsætningen, mens de tunge hvide officerer på kongefløjnen omvendt reduceres til handlingslammede statister. **0 - 1.**

Her på falderebet føler jeg trang til at nævne, at Uffe efter kampen viste menneskeligt overskud og format. Ikke nok med at han tog tabet med oprejst pande: han var også så venlig straks efter partiet at rose mit spil og at ønske mig tillykke med sejren. Jeg har gang i over 100 ratede nærschakpartier om året og kan helt nøgternt konstatere, at det bestemt ikke er noget, man oplever hver dag! Hat-ten af!

Christian Gottschalck.

Gottsch.-Falberg

Gottsch.-Aramburu

De gamle mestre

De gamle mestre III:

Rodrigo "Ruy" López de Segura
(ca. 1530 – ca. 1580)

af Svend Ole H. Poulsen

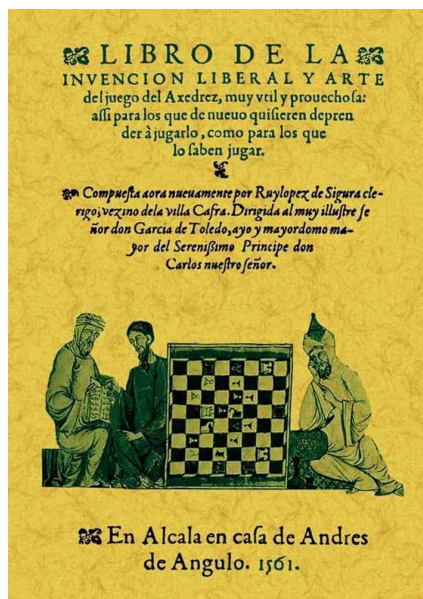
Spanieren Ruy Lopez var katolsk præst og en dreven skakspiller – med tilknytning til det spanske hof – og det sandsynligvis i kraft af begge roller. Mange fyrster engagerede dengang skakmestre, som på linje med skjalde og digtere stod for den intellektuelle adspredelse ved hoffet. Spanien under Filip II var i 2. halvdel af 1500-tallet Europas stærkeste militære og økonomiske magt. Var man ved det spanske hof, var man derfor ikke en hr. Hvem-Som-Helst.

I 1559 blev Ruy Lopez kaldt til møde med den nyvalgte Pave Pius IV, og mens han var i Rom spillede han skak mod nogle af de lokale spillere, bl.a. en jævnaldrende jurastuderende ved navn Giovanni Leonardo di Bona (1533 – 1578), som stammede fra byen Cutro i Syditalien. Han blev sammen med den lidt ældre Paolo Boi (1528 – 1598) anset for den stærkeste

italienske skakspiller. Sidstnævnte var vist udset til at skulle være pave en dag, men sådan gik det ikke – han ville hellere spille skak!

Ak, ja, sådan kan det gå – mon det er det første eksempel på, at skaklidenskab har ødelagt en ellers lovende erhvervskarriere?!

I Rom fik Ruy Lopez kendskab til Damianos' bog, som han fandt utilstrækkelig og sine steder direkte fejlagtig. Dette førte til, at Ruy Lopez i 1561 udgav sin egen bog: *Libro de la invencion liberal y arte del juego del axedrez*, hvori han brugte en del blæk på at kritisere Damiano.

I bogen er Ruy Lopez flere steder hård ved Damiano – han skriver f.eks. et sted: *"Damiano tager grundigt fejl, for han ved ikke,*

De gamle mestre

hvad dette spil repræsenterer". Et andet sted skriver han: *"Der er andre fejltagelser i dette spil, som jeg skriver om. Det lader til, at Damiano skabte det i søvne"*. Heldigt for Damiano, at han slap for at læse disse ydmygelser.

Bogen er sammenlignet med Damianos' bog og for sin tid et ret stort værk på over 300 sider og tillige en tør omgang – kun med tekst – ingen stillingsdiagrammer. Skaknotation er stadig ikke en ting.

I bogen gennemgår Ruy Lopez bl.a. spillets regler og historie – og giver ligesom Damiano nogle gode råd, f.eks. *"Den første regel er, at når et spil spilles på en klar og solrig dag, skal man sørge for, at solen er i fjendens ansigt, så den blænder ham."*

Jeg minder lige igen om: Ruy Lopez var præst, men åbenbart ret kynisk, når det drejede sig om skak.

Det mest interessante for min fortælling er dog afsnittene om åbningsspillet, hvor han flere steder demonstrerer en mesters indsigt.

Han nævner f.eks., at efter 1.e4,e5 2.Sf3,Sf6 3.Sxe5 er det naturlige 3.-,Sxe4 ikke godt pga. 4.De2. Den dag i dag er der spille-re, som ikke er klar over det.

I "Damianos Forsvar", som han kalder "Damianos Gambit", påpeger han, at sort ikke som Damiano skrev behøver at besvare 3.Sxe5 med 3.-,fxe5, men spiller bedre 3.-,De7.

Et centralt punkt er hans kritik af Damianos varianter efter 1.e4,e5 2.Sf3,Sc6.

Om dette træk skriver Ruy Lopez: *"Damiano mener, at dette træk er det bedste til at beskytte bonden, fordi han ikke forstår de problemer og ulemper, der kan opstå, hvis modstanderen ved, hvordan man spiller på en anden måde, end Damiano demonstrerer."*

Han peger f.eks. på, at sort efter 3.Lc4,Lc5 4.c3 ikke behøver at spille 4.-,Sf6, som Damiano angav, men i stedet kan spille 4.-,De7 for at modvirke hvids fremstød med d-bonden.

Ruy Lopez giver forskellige varianter som belyser dette.

I stedet peger han på 3.Lb5 (Spansk) som en bedre løsning for hvid og angiver bl.a. følgende variant: 1.e4,e5 2.Sf3,Sc6 3.Lb5,d6

4.Lxc6+,bxc6 5.d4, hvilket han siger er godt for hvid. Over 300 år senere blev 3.-,d6 kendt som Steinitz-forsvaret i Spansk, men det var altså ikke Steinitz, der 'opfandt' idéen.

I diagramstillingen anbefalede Steinitz i øvrigt 4.d4,Ld7 med de samme grundidéer som Ruy Lopez

De gamle mestre

var inde på. Jeg ved det ikke sikkerhed, men Steinitz har sandsynligvis kendt til Ruy Lopez' bog. Meget mere om Steinitz i en senere artikel.

Ruy Lopez giver en række andre varianter efter 3.Lb5, og hans generelle konklusion er, at dette træk er bedre end 3.Lc4. I vore dage vil vi nok sige, at begge træk kan spilles, men ikke desto mindre er hans vurdering af 3.Lb5 en skaklig sandhed, som her næsten 500 år senere står uantastet i mesterpraksis. Det synes jeg er ret vildt at tænke på.

Ikke alle hans analyser holder vand. For eksempel har han varianten:

1.e4,e5 2.Sf3,Sc6 3.Lb5,Lc5 4.c3,d6 5.d4,exd4 6.cxd4,Lb4+

7.Sc3,Ld7 8.Lf4,Sf6 9.Dd3,Lxc3+ 10.bxc3. Hvid står selvfølgelig fint med terræn og centrumskontrol, men i diagramstillingen burde hvid imidlertid spille 7.Kf1, hvorefter sorts løber kommer i problemer efter f.eks. 7.-,Ld7 8.Da4 eller 7.-,a6 8.Lxc6+,bxc6 9.Da4.

Den vending fik Ruy Lopez åben-

bart ikke øje på.

Uanset nogle fejlslutninger, som i vist omfang er tilgivelige i hans rolle som pioner, så er det en ganske fortjent, at åbningsvarianten i dag bærer Ruy Lopez' navn. Også selv om selve trækket 3.Lb5 findes i Göttingen manuskriptet, se De Gamle Mestre I.

Bogen undersøger dog meget andet end Spansk. Den introducerer bl.a. Kongegambit 1.e4,e5 2.f4 – og det så grundigt, at det på en måde kan undre, at ikke også denne variant bærer hans navn. Som jeg senere kommer ind på, blev Kongegambit i en lang periode den vigtigste åbning af alle efter 1.e4,e5. Selve ordet 'gambit' lærte Ruy Lopez, mens han var i Rom.

I 1574-75 mødtes Ruy Lopez, di Bona og Boi – samt en lokal skakspiller, Alfonso Cerón, der også var præst, til en 4-mands allemod-alle-turnering ved spanske hof. Dette regnes af mange som den første skakturnering, uagtet at der skal have været en skakturnering i Heidelberg i 1467 – mere end 100 år tidligere!

Et moment fra 4-mands-turneringen er gengivet i et maleri af Luigi Mussini fra 1871. (øverst næste side).

Personen iklædt den røde kappe forestiller Ruy Lopez. Den stående person på modsatte side af skakbordet er di Bona. Kong Filip II overvåger partiet fra en polstret stol med fødderne majestætisk placeret på en pude.

Ved denne turnering placerede de to italienere sig foran de to spaniere. Som en følge af di Bona's sejr

De gamle mestre

blev hans hjemby, Cutro, fritaget for skat i 20 år.

Det var muligt, fordi Spanien dengang kontrollerede Kongeriget Napoli og dermed provinsen Calabria, hvori Cutro ligger. Italien som samlet nation fandtes endnu ikke.

Byen kaldes den dag i dag for Città degli Scacchi (Skakkens By), hvilket hvert år den 12. august fejres på byens centrale torv, Piazza Giò Leonardo di Bona, hvor belægningen domineres af et stort skakbræt.

Det kan tydeligt ses fra luften, tjek f.eks. Google Maps. Noget tilsvarende har de mig bekendt ikke i Heidelberg ☺.

Ruy Lopez' bog blev få år efter hans død oversat til italiensk og senere også til fransk. Den italienske udgave udgjorde i 1616 forlægget for den første skaklærebog på tysk, og denne vedblev at være den vigtigste tysksprogede lærebog de næste ca. 200 år.

Ruy Lopez' bog blev i 2015 oversat til engelsk og delvist rebearbejdet (bl.a. med algebraisk notation). Det er fra denne oversættelse, jeg har hentet citaterne.

Ruy Lopez' bog må i skaklig henseende regnes som den klart mest betydelige af alle skakbøger fra før år 1600. Originaludgaven har været genoptrykt flere gange og kan øjensynligt fås endnu – prøv f.eks. at søge titlen på Amazon!

Artikelserien fortsætter i næste nummer af klubbladet.

Stockfish

Når skakcomputeren tager fejl

Af Gabriel Emil Stricker

Siden skakcomputeren Deep Blue slog den daværende verdensmester Garri Kasparov i en match i 1997, har der været konsensus om, at computeren er en bedre skakspiller end mennesket. Dette synspunkt er kun blevet forstærket de efterfølgende knapt 30 år, hvor computerne konstant bliver bedre, og hvor der afholdes verdensmesterskaber for computere. Dette betyder samtidig, at unge spillere som jeg selv aldrig har kendt en virkelighed, hvor noget menneske kunne måle sig med teknologien. Er man heldig, kan man endda finde spillere, der knapt når at stille brikkerne op efter et klassisk parti, før de konsulterer telefonen for at finde ud af, hvad computeren synes op deres spil.

Adgangen til en teknologi, der kan få verdensmesteren i skak til at ligne en nybegynder, er unægteligt fascinerende. Derfor har det også ekstra stor underholdningsværdi, når teknologien svigter og den almægtige computer må give fortabt til den menneskelige forståelse af spillet. Selvom det sker sjældnere og sjældnere med den konstante udvikling indenfor skakcomputere, så forekommer det stadig med jævne mellemrum, at der opstår stillinger, som computeren fejlvurderer eller ikke kan gennemskue.

I dette indslag vil jeg kigge nærmere på disse skakmæssige særtilfælde – både fordi det måske kan moderere vores syn på computerens evner, men også for at

slå et slag for menneskets fortsatte eksistensberettigelse på et område, hvor teknologien ellers har det fuldstændige overtag.

Men hvorfor kan der overhovedet opstå situationer, hvor den alvidende computer tager fejl?

Fordi den ikke er alvidende. Den stærkeste skakcomputer er i skrivende stund Stockfish 17 med en estimeret rating på 3650 ELO.

Statistisk set betyder dette, at undertegnede har en større chance for at slå Magnus Carlsen, end Magnus Carlsen har for at slå Stockfish. Selvom Stockfish dermed har en fænomenal spillestyrke, så er den ikke ufejlbarlig.

Differencen mellem Stockfish og "perfektion" efterlader en stor nok margin til, at Stockfish i sjældne tilfælde kan tage fejl.

Dette forekommer typisk, når computeren skal gennemskue:

1. Ekstremt lange varianter

Stockfish

2. Ekstremt indviklede/absurde varianter
3. Fæstninger/ et "fortress"

Søger man imidlertid perfektion kan jeg henlede opmærksomheden på programmet "Tablebase".

Tablebase er et 100 % nøjagtigt computerprogram, der har fundet

den matematisk korrekte løsning på alle tænkelige slutspilsstillinger. Tablebase kan dog kun anvendes på stillinger, hvor der er 7 eller færre brikker tilbage på brættet inklusive kongerne. Et eksempel på Stockfish' begrænsede evner kunne derfor være et dybt avanceret slutspil som dette:

På billedet ovenfor ses en af de længste kombinationsopgaver vi på nuværende tidspunkt kender.

Øverst til højre kan man se Stockfish, der påstår, at stillingen kun er +0,9 i hvids favør med en dybde på 45 træk. Længere nede kan man se Tablebase, der tilkendegiver, at hvids sejr bliver forhindret af 50-træks reglen. Ignorerer man imidlertid 50-træks reglen og går på opdagelse i Tablebase, vil man opdage, at hvid med perfekt spil har tvungen mat på 549 (femhundrede og niogfyrre) træk

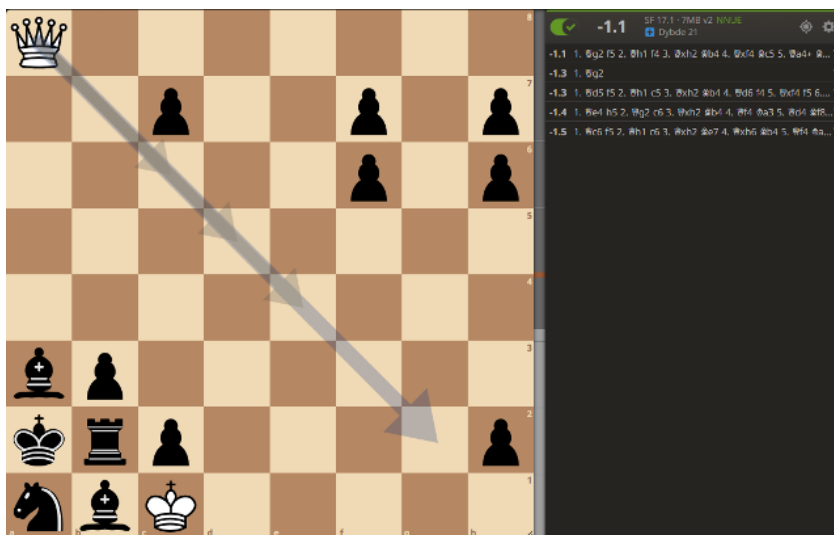
– startende med Kf5. Det er over dobbelt så mange træk, som det længste, klassiske mesterparti nogensinde.

Stockfish har altså ikke evnerne til at gennemskue så lange varianter og se matten på flere hundrede træks afstand.

Men det kan mennesket jo heller ikke – vi kender kun løsningen på den ovenstående kombination, fordi et indviklet matematikprogram kan gennemskue stillingen for os.

Stockfish

Korrekt, så lad os kigge på en kombination, som en stærk klub-spiller ville kunne løse, men som Stockfish ikke kan gennemskue, og hvor Tablebase ikke kan komme os til undsætning.

Stillingen ovenfor er en kombinationsopgave fra 1922 lavet af Otto Blathy:

Stillingen er åbenlyst ikke særlig realistisk, men har til gengæld en høj underholdningsværdi. Øverst til højre kan man se Stockfish' evaluering af stillingen – den påstår, at sort har en fordel på -1,1 med hvid i trækket.

Tvinger man den til at gennemgå nogle varianter, mener den i stedet, at stillingen er fuldstændig lige. Tablebase kan i øvrigt ikke give os en alternativ vurdering, da der er mere end 7 brikker i stillingen.

Til trods for computerens postulat har hvid faktisk tvungen mat

på 81 træk i stillingen ovenfor – Kan du finde den vindende idé?

Selvom det kan virke uoverskueligt, så skal man kun gennemskue 2 mønstre for at se konturerne af den vindende kombination:

1. Hvid vil gerne sætte mat på b2 med dronningen, men har ikke tid til dette, da han konstant skal holde øje med sorts bønder, der truer med at forvandle til dronninger med skak.
2. Hvis sort var i trækket, ville der være trækvang og sort ville skubbe sine bønder langsomt men sikkert i døden.

Den korrekte idé er derfor at spille Dc6 (eller Db7). Sort vil gerne undgå at skubbe sine bønder, så i stedet flytter han løberen, der ikke længere er bundet.

Dette besvares med en skak på a4 eller a6, hvilket tvinger løberen tilbage på a3. Dernæst spilles Da8

Stockfish

og udgangsstillingen har gentaget sig, men med sort i trækket.

Derfor er sort nu nødt til at skubbe en bonde. Manøvren gentages, indtil sort engang har spillet alle sine mobile bønder frem på a8-h1 diagonalen, hvor de kan tages af den hvide dronning. Når alle bønderne er væk, kan hvid få arbejdsro til at true mat på b2 og levere denne, når den sorte løber stopper med at dække feltet pga. træktvang.

Når man kender idéen, er det ikke voldsomt svært for et menneske at se løsningen, hvorimod computeren ikke kan genkende mønstret

eller gennemskue matten til sidst, før vi er betydeligt længere inde i kombinationen, selvom det er den samme manøvre, der gentages igen og igen.

Okay, men den type stillinger vil jo aldrig opstå i et rigtigt parti. Computeren vil altid være overlegen i praktisk spil, ikke?

Ikke nødvendigvis. Lad os kigge på et par stillinger fra virkelige partier, hvor computersens manglende kreativitet bliver en hæmsko for den.

Følgende stilling er fra et parti mellem Victor Knorre og Mikhail Chigorin fra 1874:

Notation Videos Explorer

+2.93 Engine is on ☒ ㊟

+2.93 Nf7 Ne2+ Qxe2 Bxe2 Nvh6 Bxf1 Nc3 Bxd3 cxd3 gxf...

1. e4 e5 2. Nf3 Nc6 3. Bc4 Nf6 4. d3 Bc5
 5. O-O d6 6. Bg5 h6 7. Bh4 g5 8. Bg3 h5
 9. Nxc6 h4 10. Nxf7 hxg3 11. Nxd8 Bg4 12. Qd2
13. Sc3 Nc3
 (13. Nf7)

I stillingen ovenfor har Chigorin ofret sin dronning for en løber, men hans angreb er knusende – Åbningstrækkene står i højre side.

I det rigtige parti blev der spillet 13.Sc3, hvilket hænger mat på 7 – startende med 13...Sf3+!! De seneste cirka to år er Stockfish ble-

vet stærk nok til at gennemskue stillingen på få sekunder, og den ved derfor, at 13.h3 er det eneste træk, der holder hvid inde i partiet. Jeg må derfor medgive, at jeg har brugt en lidt svagere skakcomputer til at illustrere dette eksempel. .

Stockfish

Den marginalt svagere computer påstår, at hvid har klar fordel efter Sf7, hvorved den overser, at Txb2 vinder taktisk, da der så fortsat trues med Sf3+ eller Se2+.

For over 150 år siden så Chigorin altså en 11-træks kombination, som de stærkeste skakcomputere først for ganske nyligt har kunnet gennemskue problemfrit.

Et andet eksempel, hvor computeren har meget svært ved at følge med menneskene er "den uddødelige remis" fra 1872 spillet mellem Carl Hamppe og Philipp Meitner:

Stillingen ovenfor viser partiet efter sorts seneste træk 10...Sc5+. Vi er nu tilbage ved den absolut stærkeste skakcomputer, der øverst til højre påstår, at både Kb4 og Kb5 er vindende for hvid, endda med en lille præference for Kb4. Dette er imidlertid forkert. Kun Kb5 vinder for hvid, hvorimod Kb4 er tvungen remis efter fortsættelsen (som blev spillet):

11...a5+ 12.Kxc5,Se7 13.Lb5+,Kd8 14.Lc6!! b6+ 15.Kb4,Sxc6 16.Kxc6, Lb7+!! 17.Kb4,La6+ 18.Kc6, Lb7+!!

Stockfish indser ikke denne variant, før man spiller trækkene ud eller beder den om at tænke endnu længere frem.

Men hvorfor kunne Chigorin og Meitner udregne lange varianter, som langt stærkere computere ikke engang overvejer?

Fordi de netop ikke overvejer dem – I en tilfældig gennemsnitlig skakstilling er der cirka 35 lovlige træk. Det betyder, at når begge spillere har udført 5 træk hver fra en tilfældig stilling, er der cirka 3 billiarder (et tretal med 15 nuller på) forskellige måder, partiet kan udfolde sig på. Hvis en computer skulle se alle muligheder 30-40 træk frem, ville det altså være en

Stockfish

fuldstændig umulig opgave. Derfor sorterer den de træk væk, der (tilsyneladende) er absurde at overveje – f.eks. umotiverede dronningeofringer uden en umiddelbar gevinst i sigte.

I sjældne tilfælde sker det dog, at disse absurde ofringer er den rigtige plan, selvom det først kommer til udtryk langt senere. Et menneske ville kunne tvinge sig selv til at overveje og gennemregne disse muligheder, hvorimod en computer ville se sig nødsaget til at ignorere disse for at holde antallet af varianter, den skal udreg-

ne nede.

Ja ja, så er der et par komplekse stillinger, hvor computeren skal tænke sig om en ekstra gang – Men hvis bare den får tid nok til at udregne varianterne, så overgår den vel altid mennesket?

Ikke helt. Der findes nemlig en type af stillinger, som computeren bare ikke kan fatte, ligegyldigt hvor meget tid man giver den – Nemlig fæstninger.

Et fantastisk eksempel kunne være følgende stilling:

I denne stilling har hvid opnået en fæstning, der er en positionel remis.

Selvom sort har et tårn for kun 3 bønder, så kan sort ikke udnytte sit ekstra materiale til at vinde.

Den sorte konge kan ikke nærme

sig den hvide stilling, og det sorte tårn kan aldrig infiltrere via e-linjen eller h-linjen, da den hvide konge konstant kan bevogte disse.

Det burde være tydeligt for de fleste, at stillingen er død remis, så længe hvid ikke flytter sin f- og

Stockfish

g-bonde, men i øverste højre hjørne påstår den stærke Stockfish indædt, at sort har klar fordel.

Stockfish kan ikke begribe, at stillingen er remis, selvom man giver den flere timer til at tænke sig om, og den vælger i stedet at foreslå

en lang række meningsløse træk, der ikke fører nogen steder hen.

Et andet eksempel kunne være et meget velkendt koncept, nemlig randbønder og en løber på det forkerte farvekompleks:

I stillingen herover fører sort med 3 bønder, hvilket normalt burde være vindende. Dog har hvid den taktiske genistreg:

1.Th8+,Tc8 2.Txc8+,Kxc8
3.La6!!, bxa6

Nu er alle sorts bønder blevet til randbønder med et mørkt forvandlingsfelt, hvilket er uheldigt for ham, da han har en hvid-feltet løber, og derfor ikke kan vinde herfra – stillingen er en anerkendt teoretisk remis, da den hvide konge kan gemme sig på a1 og ikke kan tvinges væk herfra.

Selvom computeren faktisk ser den ovenstående variant, så vur-

derer den dog, at stillingen stadig burde vindes af sort, hvilket er fuldstændigt forkert.

Hvorfor kan Stockfish ikke gennemskue disse to forholdsvis lette remis-stillinger?

Fordi den primært ”tænker” taktisk. Stockfish tager simpelthen bare sin piratkikkert frem og konstaterer, at efter 30-40 træk fører sort stadig materielt, og derfor må sort være ved at vinde

Mennesket kan derimod nemt gennemskue, at selvom den materielle ubalance vedbliver, så kan sort ikke lave fremskridt og dermed må partiet være remis – ligegyldigt

Stockfish

hvor mange hundrede træk det måtte være ude i fremtiden.

Der er altså stadig en smule håb, når det kommer til menneskets kamp mod teknologien i skakkens verden – selvom vi for længst har måttet affinde os med at være lillebror i dette forhold. Så hvis

nogen engang argumenterer for, hvad der er smartest at gøre i en given stilling, ud fra hvad "computeren siger", så kan du med fordel vise dem en af de ovenstående stillinger og bede dem om at løse den med computeren – de ser så sjove ud i ansigterne bagefter.

Kreativ skak

I en skakklub i en lille by i Telemarken afholdtes årsmøde med efterfølgende fest.

Efter den gode mad og drikke blev der arrangeret lynturnering, og i et af partierne opstod følgende stilling:

Hvid, der var i trækket, opdagede til sin forskrækkelse, at han spillede uden konge, som formentlig var røget af brættet under den vilde slagsveksling,

Her gælder det om at være rask i vendingen, inden sort opdager noget, tænkte hvid, og trak lynhurtigt **e7 - e8** med forvandling til hvid konge!

Sort anede nu, at det ikke gik helt rigtigt til, og at hvid i kortere eller længere tid havde spillet uden konge.

Men ingen af spillerne var i stand til at rekonstruere stillingen, hvor kongen var forsvundet fra brættet, hvorfor sort, der var en dygtig problemløser sagde: *"Jeg godkender forvandlingen til konge på den betingelse, at du sætter mig mat i højst 2 træk, ellers er sejren min"*

Dette salomoniske forslag blev accepteret af hvid, og sort var meget velfornøjet, indtil han fik at se, hvorledes hvid løste problemet.

Der fulgte **0. -, Ka8-b8. 1.h7-h8T!! Kb8-a8 2,0-0 mat!**

Sort protesterede mod, at hvid havde udført rokade på ottende række, og turneringslederen blev tilkaldt,

Efter en stunds eftertænksomhed bestemtes, at rokaden var tilladt, eftersom der står i reglerne, at rokade er tilladt, når hverken kongen eller tårnet har været flyttet under spillet,

Hvid dømtes derfor som sejrherre.

Sakset fra et gammelt nummer af Tidsskrift för Schack.

Pils

Pils til en underhund

Af Svend Ole H. Poulsen

Februar-nummeret af klubbladet havde en interessant artikel om den såkaldte Pils-variant, som gennem en årrække var en særlig specialitet blandt nogle af klubbens spillere. Artiklen har inspireret mig til at fortælle om min første erfaring med denne variant – med hvid, vel at mærke.

Vi skal 36 år tilbage i tiden – til januar 1990, altså ca. 9 år efter Carl Johan Andersens skelsættende artikel i klubbladet. Dengang spillede jeg i Vejgaard Skakklub, som nu for længst er lukket.

I sin tid var Vejgaard Skakklub den 3. største skakklub i Aalborg-området, men en klar lillebror i forhold til Aalborg Skakforening og Nørresundby Skakklub – og i øvrigt også den yngste af de tre (stiftet 1946).

Nørresundby kunne dengang stille landsdelens klart stærkeste hold, så dem kunne vi i Vejgaard ikke røre, men Aalborg – dem følte vi, at vi kunne bide skeer med – også selv om vi ofte var styrkemæssigt

overmatchet i indbyrdes opgør.

Det er lidt pudsigt at tænke på nu, men det var som om, at der var en særlig Vejgaard-ånd dengang – en form for kampvilje, som kun en trodsig 'underhund' kan udvise i mødet med en 'overhund'. Vi gik ind til matcherne – særligt mod Aalborg – med sammenbidt beslutsomhed – for ned med nakken, det skulle de! Den dag i dag sidder det i mig, at remistilbud er en halv provokation. Jeg tilbyder selv yderst sjældent remis – vi er kommet for at spille SKAK – ikke for at riste pølser eller klappe kage!

I sæsonen 1989/90 havde Aalborg Skakforening og Vejgaard begge to hold i den daværende 3. division. Det var en helt uvant situation for Vejgaard. Vejgaard 1 var rykket ned efter et kort besøg i 2. division, mens Vejgaard 2 var rykket op fra Mesterrækken.

Jeg spillede selv på Vejgaard 2 på et af de nederste brætter. Mødet med Aalborg 1 før jul endte 5 – 3 til Aalborg – jeg holdt dog på 7. bræt remis mod Ole Lomholt Hansen, som dengang var en pænt stærk mesterspiller. På 8. bræt slog Carl Johan Andersen Vejgaards Esben Munch, som i dag spiller i Sæby. Skakkens verden er lille.

Lige efter jul mødte vi så Aalborg 2 – og her fik jeg fornøjelsen af at møde Christian Volmer Nielsen, der som bekendt stadig er en stærk spiller i vores klub. Det blev til et parti, som er fyldt med fejl fra begge sider, men måske kan tjene som eksempel på, at nogle stillinger er ualmindelig svære at

Pils

håndtere fra et menneskeligt perspektiv – også for den, der møder teoretisk velforberedt med Pils i bagagen. Af samme grund giver det ikke rigtigt mening at plastre partikommentarerne til med computeranalyser. Tag i stedet partiet for hvad det er: et rigtigt Bråvallaslag, mano a mano.

3. division, 1989/90, 4. runde
Hvid: Svend Ole H. Poulsen, Vejgaard 2
Sort: Christian Volmer Nielsen, Aalborg 2

1.e4,c5 2.Sf3,Sc6 3.d4,cxd4 4.Sxd4,e5 5.Sb5,a6 AV! For første gang møder jeg Pils-varianten i et parti med fuld betænkningstid. I Vejgaard vidste vi godt, at det var en Aalborg-specialitet, men personligt havde jeg ikke før dette parti viet varianten nogen opmærksomhed.

Man skal huske, at der dengang ikke var adgang til internetdatabaser, så al forberedelse foregik med bøger, som især i dette tilfælde næppe har været meget bevendt. 5.-,d6 ville have ført partiet ind i vande, som jeg dengang var lidt bedre kendt med. Men åbningseksperter har jeg nu aldrig været.

6.Sd6+,Lxd6 7.Dxd6,Df6 8.Dd1,Dg6 9.f3?! I Vejgaards klubblad skrev jeg: "Et tvivlsomt påfund ved brættet: idéen var at holde muligheden for et tidligt c2-c3 åben, og dermed kontrollere b4 og d4". I bagklogskabens lys er dette et sikkert tegn på, at jeg dengang reelt ikke havde nogen som helst idé om, hvad der ventede mig.

9.-,Sge7 10.Le3,d5! 11.exd5,Sb4 den her stilling tænkte jeg lidt over, og det stod mig klart, at jeg allerede stod næstbedst. 12.Sa3 så i mine

øjne skidt ud, så i min kvide forsøgte jeg mig med et kvalitetsoffer

12.c4?! Og så gik Christian i boks!

Mit træk var helt tydeligt ubekendt for ham, så her har jeg nok følt et fornyet håb. Objektivt set er trækket dog en fejl, men det skulle Christian først lige finde ud af.

Efter 33 minutter (!) kom **12.-,Sc2+ 13.Kf2,Sxa1** det gik der yderligere 9 minutter med **14.Ld3,Lf5 15.Lxf5,Dxf5?** her var slag med springeren bedre, hvorefter hvids stilling går fra skidt til værre **16.Sa3,0-0 17.Dxa1,b5?** en ny fejl, som gør de hvide bønder til en magtfaktor **18.d6,Sg6 19.c5,Tac8 20.Db1,Dd7** her havde Christian kun 20 minutter til tidskontrollen ved træk 40. Jeg havde selv omkring 70 minutter. Computeren foretrækker 20.-,e4 med afviklingen 21.Dxe4,Txc5, hvorefter det kan ende i en materielt lige stilling, hvor sort står bedst pga. bedre koordination. Jeg kan nu godt forstå, at Christian hellere vil spille med dronninger på brættet.

Pils

De hvide officerer arbejder ikke godt sammen. **21.Dd3,Se7 22.b4, Sc6 23.Sc2** nu har hvid stort set konsolideret sig – i hvert fald for en stund. De hvide fribønder sikrer en vis kompensation for kvaliteten. **23.-,De6 24.a3,f5 25.Tb1** min plan var at spille Dd3-b3 for at få dronningafbytning. Jeg har hunderæd for, at hans dame skulle trænge ind gennem 'sprækkerne' **25.-,f4 26.Lc1,g5 27.Db3,Kf7** her fortryder jeg – jeg var nu bange for at sorts konge kunne trænge ind efter afbytning. **28.Dd3,Dg6** ok, her ville jeg gerne bytte. Stillingen er nu helt lige iflg. computeren. Det er dog sandsynligt, at ingen af os havde et klart billede af det. Jeg er ret sikker på, at Christian herfra fortsat spillede på gevinst. **29.Dxg6+,Kxg6 30.Lb2,Kf5 31.Te1, Tcd8 32.Sa1(!)** et lille udråbstegn for den kreative tankegang: hesten skal e4! **32.-,Tfe8 33.Te4,Ke6 34.Sb3,Kd5 35.Ke2,h5 36.Kd3** I Vejgaards klubblad skrev jeg: *"Hovsa, her skal vist spilles h2-h3 for ikke at efterlade en svag bonde i h-linjen"* Sort har nu igen fordel **36.-,g4 37.Sd2,Tg8 38.Te2,Td7 39.Se4, Tg6 40.Sc3+,Ke6**

Christian klarede lige akkurat tidskontrollen. Jeg mente selv, at jeg stod godt i denne stilling, fordi sorts kontrol over de hvide fribønder er vanskelig og den hvide springer kan trænge ind over d5. Computeren er ikke enig, tværtimod. Men det er en svær stilling af spille, og det lykkedes ikke Christian at finde den rigtige plan. **41.Ke4,gxf3 42.gxf3,Sd4 43.Tf2,Tg1 44.Se2,Te1 45.Lxd4,exd4 46.Kxd4,Tf7 47.Sc3,Ta1 48.Se4,Tf5 49.Sc3,Txa3 50.Te2+,Kd7 51.Te7+,Kd8 52.c6,Tf6 53.c7+,** og sort opgav.

Det er klart, at jeg burde have tabt, og det gav mig selvfølgelig anledning til at kigge nærmere på udfordringerne for hvid i Pils-varianten.

"Under-hundene" vandt 5 – 3 (hip-hip), men det var ikke nok for Vejgaard 2 til undgå en bundplacering.

Aalborg 1 sikrede sig med 1. pladsen i divisionen oprykning til 2. division, men Vejgaard 1 var 'kun' 2½ point efter på 2. pladsen.

Nye medlemmer

Nikolaj Lyngbye Kolbe er endnu et nyt medlem i klubben.

Nikolaj, som er 50 år og bor i Vestbjerg, fortæller:

Jeg har i 24 år arbejdet med it-systemer i en række firmaer, og arbejder aktuelt som it-projekt leder for Trifork i Aalborg, hvor vi leverer AI-, data- og IT-systemer til kunder over hele landet.

Som barn spillede jeg en smule skak, og da jeg fik børn, spillede vi også skak en gang imellem, men kun som et af mange spil på linje med ludo, Matador mv.

Men for ca. 2 år siden savnede jeg en hobby, hvor jeg kunne bruge min logiske sans, som jeg før havde brugt som programmør, så en kollega og jeg begyndte at spille skak for sjov, og fik lokket andre kollegaer til.

I løbet af kort tid havde vi en hyggeklub med 35 kollegaer på tværs af 5 lande, hvor vi spillede skak mod hinanden enten fysisk eller online via Lichess.

På det tidspunkt ville jeg gerne blive lidt mere seriøs og fik derfor en online skaktræner via Lichess.

Ham har jeg siden spærret med via Google Meet ca. 2-3 gange om måneden, hvor vi har snakket om åbninger og analyseret de korrespondance-partier som jeg har på Lichess med venner og tidligere kollegaer.

Min skaktræner har længe foreslået, at jeg prøvede at spille i klub, men tiden har aldrig rigtigt været til det før nu, hvor begge mine sønner er flyttet hjemmefra.

Jeg valgte derfor omkring jul at undersøge mulige skakklubber i området. Og der fandt jeg rigtig god information på Facebook og hjemmeside for Aalborg skakforening, og valgte derfor at møde op for at se hvad der skete.

Og efter et par gange blev der talt så godt om klubturneringen, at jeg valgte at stille op, om ikke andet for så at lære at de mange forventede nederlag.

Og det har jeg her efter 3 runder bestemt ikke fortrudt, da det er en meget intens og spændende oplevelse hver gang.

Jeg har købt en "Chessnut Evo", som giver mulighed for at spille online-kampe på Lichess på et fysisk skakbræt.

Så klubkolleger er meget velkomne til at kontakte mig på Lichess (nikolajk), hvis de kunne have lyst til at spille f.eks. 10+10 eller 30+30 med mig på Lichess.

Little Havana

Af Bjarne Sønderstrup

I december 2011 var jeg med min kone og søn i USA for at hente vores datter, Line, der havde haft et halvt års studieophold i Miami.

En lørdag eftermiddag skulle hun vise mig Calle 8 i bydelen Little Havana, hvor mange eksilcubane-re mødes regelmæssigt for at spille domino og skak. Jeg satte mig godt til rette for at betragte folkeløren, og lagde hurtigt mærke til den fine herre med den hvide panamahat på billedet.

Han var stedets ubestridte konge, omend spillet var meget "caféagtigt", og jeg dristede mig efter et stykke tid til at spørge ham om at få et parti.

Det kunne vi godt og partiet gengives herunder ukommenteret (da det jo var hurtigskak).

Hvid: Bjarne Sønderstrup

Sort: Ukendt

1.c4 Sf6 2.Sc3 g6 3.g3 Lg7 4.Lg2 0-0
5.Sf3 d6 6.0-0 Sc6 7.d4 Ld7 8.d5 Se5
9.Sxe5 dxe5 10.e4 c6 11.h3 Dc8
12.Kh2 e6 13.Le3 exd5 14.cxd5 Td8
15.Tc1 c5 16.f4 exf4 17.Lxf4 b6?

Little Havana

**18.Lg5 Se8 19.Lxd8 Dxd8 20.Df3 f6
21.e5 fxe5 22.Df7+ Kh8 23.Se4 Lf5
24.g4 Lxe4 25.Lxe4 Dd6 26.De6 Td8
27.Tf7 Sf6 28.Lg2 e4+ 29.Kh1 Dxd5
30.Txf6 1-0**

Jeg havde lagt mærke til at han med sort spillede kongeindiske opstillinger, så jeg stillede lidt offensivt an. Efter nogle træk hvi-skede han til sidekammeraten: Fuerte! Altså havde jeg vundet respekt, og jeg vandt da også forholdsvis let.

Vi spillede et par partier og jeg prøvede også et par af de andre lokale af.

Efter partierne faldt vi i snak, og da jeg fortalte ham, at vi kom fra Danmark, udbrød han: Ah, Larsen, Kierkegaard!

En dejlig dag, der viste, at skak er et fantastisk spil. Man kan rejse til den anden side af jordkloden og finde ud af, at vi i spillet taler samme sprog.

Gens una sumus!

Bjarne tænker efter 10.-, c6.

Foto: Jesper Simonsen/DSU

DM i Kvindeskak 2026

blev den 13. februar vundet af WFM Ellen Kakulidis, som tidligere har spillet her i klubben.

Ellen fik kun et enkelt nederlag og vandt med 7/9. Sejren udløser en førstepræmie på 6.000 kr. og en garanteret plads på OL-holdet til september.

Tillykke til Ellen med det fine resultat. Ellen vandt også DM i 2020.

Peng Li Li, Horsens, blev nr. 2 og Nienke van Den Brink, ØBRO, blev nr. 3.

Sorte huller

Det er en væsentlig del af en god skakspillers udrustning at kunne få øje på svækkelser i modstanderens stilling, ikke mindst i kongestillingen. Man gør klogt i at optræne et skarpt blik for de huller, der kan opstå omkring fjendens konge. Et af de mest almindelige er hullet på g7, når sort har spillet g7-g6 i forbindelse med kort rokade — det kan ofte medføre alvorlige svækkelser på de sorte felter, for egentlig er der jo tale om et kompleks af huller ...

Materielt er stillingen i balance, men sort har svækket sig alvorligt på de sorte felter omkring kongen og har på et tidspunkt været så letsindig at afbytte sin sorte løber, der i den slags stillinger som regel er den vigtigste forsvarsbrik.

Hvid udnytter det prompte: **1. Df6!** Udnytter bindingen i e-linjen, og sort kan vælge mellem pest og kolera. Slår han den hvide dronning, bliver han sat mat med 2. Txe8+, og lader han være, sætter hvid i næste træk mat på det bløde felt g7.

I mesterpraksis er udnyttelsen af de sorte huller som regel betydeligt mere kompliceret.

Et hyppigt forekommende tema består i, at hvid udnytter, at sort skal holde hullet — eller hullerne — dækket.

Et instruktivt eksempel er Sejer Holm - Sznapiak, Nordic Cup, Oslo oktober 1983, hvor spillerne efter 20. træk var nået frem til denne stilling:

Sorte huller

Den sorte dronning skal holde indbrudsfeltet f6 dækket, da hvid naturligvis ikke må få lov til at spille Df6.

Læg for øvrigt mærke til, at dette træk ikke ville blot true mat på g7, men også på h8 (Lc3 deltager jo i løjerne). Sejer Holm udnyttede dette tema virtuost med...

21. g4! Dxf3.

Der var ingen vej udenom, sort måtte tage imod officersofferet, for efter 21. -, De6 22. Lc4!, Dxc4 23. Df6, Kf8 vinder 24. Sg5! for hvid.

22. Th3, Dxd1+ ... Resignation. Efter 22. -, Dxc4 ville følge 23. Df6, Kf8 24. Dg7t Ke7 25. Lf6t Ke6 26. Lc4#.

Resten af partiet er uden interesse for vores tema — det endte med, at polakken måtte kapitulere efter 37 træk.

Et betydeligt ældre eksempel, der illustrerer, hvor effektiv en afledning af den sorte dronning kan være, er Bjørn Nielsen - Møller Jensen, Herning 1926:

Hvid udnyttede svækkelsen på de sorte huller med det elegante:

1. Te8! Tårnet kan ikke slås, da 1. -, Dxe8 2. Sf6+ jo er mat. Desuden er den sorte løber på f8 blevet bundet, og hvid truer mat ved at slå på f8. Og efter forsøget 1. -, Dd6 har hvid det behagelige valg mellem 2. Sf6+ Dxf6 3. Txf8# eller 2. Txf8+ Dxf8 3. Sf6#. Denne parti-afslutning er tillige et godt eksempel på fænomenet overbelastning (i dette tilfælde af den sorte dame).

En mere nutidig miniature, hvor afgørelsen også falder på de sorte felter er partiet Lars Schandorff - Brinck-Claussen, Valby 1993:

1. e4, e6 2. d4, d5 3. exd5, exd5 4. Sf3, Ld6 5. c4, De7+? en tvivlsom variant **6. Le2, dxc4 7. 0-0, Sf6 8. Lxc4, 0-0 9. Tel, Dd8 10. Sc3, c6 11. Lg5, Sbd7 12. Lb3, Sb6 13. Dd3, Lg4 14. Lc2.** Hvid har fået opstillet den kanon, der i visse kredse kaldes "Tykke Bertha", **14. -, g6.** Sort fik pareret truslen **15. Lxf6**, der fjerner dækningen af h7, men er nu fatalt svækket på de sorte felter. **15. Se5, Lf5 16. Df3!, Lxc2 17. Lxf6, Dc8 18. Sg4.** Truer mat på h6.

Sorte huller

18. -, h5 19. De3!, opgivet.

Sort kunne ikke parere 20. Dh6 med efterfølgende mat på g7 eller h8 — eller f6 i varianten: 20. -, Le7 21. Dh6, Lxf6 22. Sxf6#.

At hvid i disse situationer ikke altid behøver at have dronningen med i angrebet mod den fjendtlige konge, beviste Peter Heine Nielsen med en fiks vending ved DM i Tønder 1993, hvor han i 5. runde spillede hvid mod Carsten Høi:

1. d4, d6 2. Sf3, g6 3. c4, Lg7 4. Sc3, Lg4 5. c3, c5 6. d5, Sf6 7. Le2, 0-0 8. 0-0, e5 9. dxe6 ep., Lxe6 10. e4, Sc6 11. Lg5, Db6 12. Dd2, Sd4 13. Tfd1, Sg4? Et nærliggende springerudfald, men - hvad Peter Heine elegant demonstrerer - for ambitiøst.

14. Sxd4, Lxd4 15. Lxg4, Lxg4 16. Sd5!, Dxb2 17. Dxb2, Lxb2 18. Lf6!

Dronningerne er blevet byttet af, men alligevel ryger Carsten Høi ned i et af de fæle sorte huller. Begge hvide tårne står i slag, men det spiller ingen rolle, for hvid truer med at sætte mat med 19. Se7+, og forsøget 18. - Lxf6 besvares enkelt med 19. Sxf6+, fulgt

af 20. Sxg4 og koster sort en officer. Derfor er der ingen anden nødbremse at trække i end:

18. -, h5 19. Lxb2, Lxd1 20. Sf6+ Kg7 21. Txd1, Kh6 22. Txd6 ...

Hvid har to lette officerer for et tårn og står klart til gevinst. Den kom også hurtigt i hus: **22. -, a6 23. Tb6, Tad8 24. Sd5, Td7 25. f3, Te8 26. a4, Te6 27. Tb3, g5 28. Kf2, opgivet.**

I det næste eksempel oplevede Carsten Høi at være på den rigtige side af brættet i den evigtunge thriller, "Kampen om de sorte huller". Carsten Høi - Erling Mortensen, Copenhagen Open 1993:

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, Lg7 4. e4, d6 5. f3, 0-0 6. Le3, e5 7. Sge2, c6 8. Dd2, Sbd7 9. g4, a6 10. h4, h5 11. Sg3, exd4 12. Lxd4, Se5 13. Le2, hxg4 14. f4, Sf3+ 15. Lxf3, gxf3 16. h5, Te8?

Ifølge Høis kommentarer i turneringsbulletinen var dette tabs-trækket, men stillingen virkede nu ulden i forvejen. **17. 0-0-0, c5 18. h6!, Lf8 19. Lxf6!, Dxf6 20. Sd5, Dd8 21. Dc3!**

Sorte huller

Dronningen træder ind på den lange diagonal og kaster sit strenge blik ned mod de sorte huller. Den umiddelbare trussel er til at tage og føle på: 22. h7#! Sorts eneste mulighed for at standse den hvide h-bonde er 21. -, Kh7, men på det planter hvid en springer i hullet på f6 med dræbende effekt. Sort opgav derfor.

Et sjældent eksempel i den forstand, at hvid havde byttet sin sortfældede løber af, mens sort havde bevaret sin. Men heller ikke det er nogen garanti for at overleve med de alvorlige svækkelser omkring komplekset f6-g7-h6.

De hidtidige eksempler har haft hvid i rollen som sejrherre. Men selvfølgelig kan lignende ulykker lige så godt overgå den hvide kongestilling. I så tilfælde er "de sorte huller" naturligvis hvide, idet det sårbare kompleks af felter hedder f3-g2-h3.

Et enkelt eksempel, Torre - Tim-

man, Hamburg 1982:

Længste parti

Af Lars Lindhard

Det længste registrerede skakparti blev spillet mellem Ivan Nikolić og Goran Arsović i Beograd i 1989. Partiet var på 269 træk og varede over 20 timer, og så endte det remis på grund af 50-træksreglen.

Det længste tidsmæssigt var Stepak vs. Mashian (1980) med over 24 timer, dog med færre træk (193). En nyere rekord for det længste afgørende parti tilhører Billy Fellowes vs. Peter Lalić med 272 træk, spillet i Third Kingston Invitational in London 2024, men anerkendes ikke af alle, da det var spillernes formål at slå rekorden.

Det er altså ikke uden grund, at FIDE har indført særlige regler for remis.

Vi kender vist alle reglerne om remis ved gentagelse af stillingen 3 gange:

9.2 Partiet er remis på korrekt forlangende af en spiller der er i træk, når den samme stilling for

mindst tredje gang [vil fremkomme eller er fremkommet]

eller 50-træks reglen, hvorefter en spiller på forlangende kan få remis, når

9.3.2 de sidste 50 træk er fuldført af hver spiller, uden at nogen bonde er flyttet, eller nogen brik er slået.

To af de mere sjældne remisregler – som næppe kendes af alle – står i Fide-reglernes § 9.6.:

9.6 Hvis en eller begge af følgende situationer opstår, er partiet remis:

9.6.1 Den samme stilling [er netop fremkommet og] er opstået mindst fem gange.

9.6.2 Enhver serie af 75 træk er blevet fuldført af begge spillere, uden at en bonde er blevet flyttet, og uden at nogen brik er blevet slået. Hvis det sidste træk satte mat, skal dette dog gælde.

Reglerne i §.9.6. skal påses af skakdommeren, uanset om en spiller har stillet krav herom.

Længste parti

Hvor tit disse regler er brugt i seriøs skak, ved jeg ikke, men en mand ved navn Tom Murphy regnede i 2020 på det længste parti, man kan spille uden at "falde i" 75-træksreglen.

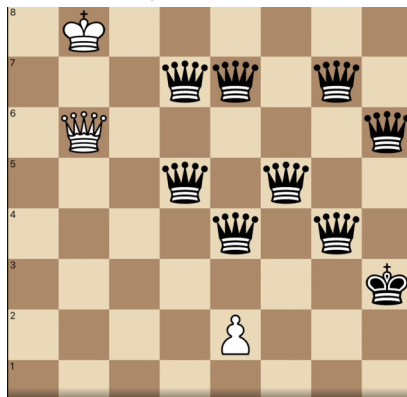
"Planen er at spille 74,5 træk uden at flytte en bonde og uden at slå nogen, derefter flytte en bonde eller foretage en slag for at undgå øjeblikkelig remis, og gentage. Der er $16 \times 6 = 96$ bonde-træk tilgængelige, og 30 slagmuligheder, hvilket giver os 126 "forsinkelses-slag" (halve træk, der kan bruges til at forsinke remisen). For at bønderne kan krydse hinanden, skal 8 af dem slå, mens de trækker, så vi er nede på 118 forsinkelsesslag. En anden bekymring er, at ved at vente præcis 74,5 træk, før han spiller et forsinkelsesslag, får sort lov til at udføre alle forsinkelsesslagene, hvilket ikke vil fungere, fordi Hvid også skal spille forsinkelsesslag. Hver gang vi skal skifte kontrol, skal vi spille 74,0 træk mellem 2 forsinkelsesslag i stedet for 74,5 træk. Det er ikke så svært at finde en måde at planlægge alle 118 forsinkelsesspil ved at skifte kontrol 4 gange, men det er muligt at være smart og kun skifte kontrol 3 gange. Til sidst har vi et valg mellem at slå for at komme ned på 2 konger og trække remis på den måde, eller at spille et træk uden at slå og trække remis efter 75-træksreglen. Nogle gange er det andet valg den eneste mulighed, fordi det første valg kan kræve skiftekontrol, hvilket koster 0,5 træk. Når alt dette tages i betragtning, mener jeg, at længden af det længst mulige skakspil er $118 \times 75,0 - 3 \times 0,5 =$

8848,5 træk".

Altså, 17.697 halvt-ræk! Det er mange træk!

Der skal jo tænkes en del undervejs for at holde spillet i gang, men hvis spillerne i gennemsnit bruger 30 sek. pr. træk, vil partiet kun vare ca. 74 timer eller godt tre dage – nonstop.

Der skal givetvis bruges meget mere tid i de senere faser, hvor det virkelig er kompliceret, se bare denne stilling efter træk flere-tusind-og-et-ellerandet,

så det vil nok være en meget lang forestilling. (I øvrigt godt gået af hvid at vinde partiet...)

Og du kan hente partiet her og spille det igennem selv

<http://aalborgskakforening.dk/wp-content/uploads/longest.pgn>

Eller kan du se denne instruktive video med hele partiet, (husk popcorn).

<https://shorturl.at/OkNt3>

Fremtiden

Så er det meget sjovere at spille mange turneringer med kortere partier og tjene kassen. Titled Tuesday, Bullet Brawl og den type turneringer, hvor man også kan streame og snakke løs under partiet.

Om det er sjovt at se på, kunne man måske diskutere, men f.eks. Titled Tuesday har langt over tre tusind seere i gennemsnit undervejs, så de er meget populære.

Samtidig er skakken på alle områder "tygget igennem", og alle kender åbningerne udenad og teorien mange træk frem.

Derfor vinder nye skakformer som Freestyle frem. Det er ikke muligt at kende teorien til bunds, når der er 960 forskellige opstillinger at vælge imellem. Her kommer det an på skakforståelse og ikke udenadslæren.

Der er verdensmesterskaber i alle discipliner, klassisk skak, hurtigskak, lynskak, Freestyle, og snart også et "Total Chess World Championship" med disciplinerne hurtigklassisk (45+30), hurtigskak (15+10) og lynskak (3+2) plus antagelig et Armageddon Chess Championship.

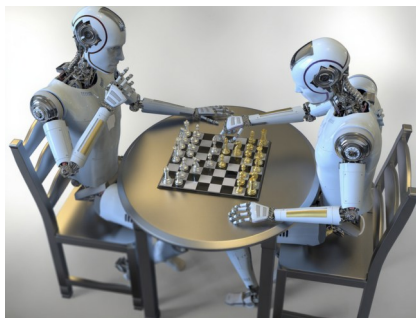
Og så er der de andre sjove tiltag som kæmpeskak, skakboksning eller undervandsskak.

Hvor ender den gammeldags, klassiske skak i fremtiden?

Måske ender den i museumsafdelingen som korrespondanceskak, hvor man sendte sine træk med posten. Der var tidligere mange turneringer, både herhjemme og internationalt.

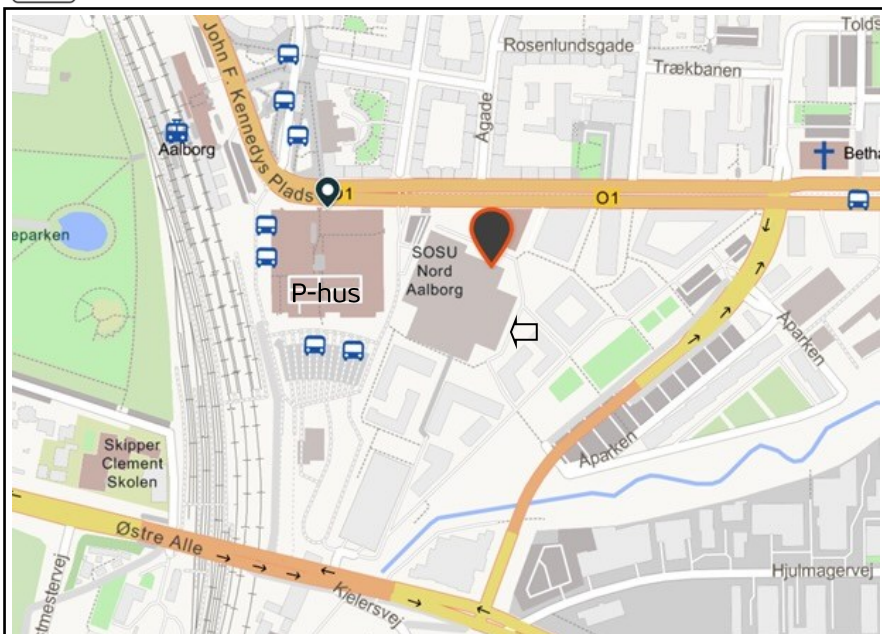
K-skak er nu flyttet over på en server, og computerhjælp er tilføjet. Resultat: stort set alle partier ender remis. I DM 2025 blev der spillet 105 partier, 99 endte remis. K-skak er i dag en død sild for de fleste spillere. Det hele sker online.

Det bliver interessant at følge udviklingen.

Aalborg Skakforening af 1889

Aalborg Skakforening spiller hver tirsdag fra kl. 17.30 på HF & VUC NORD, På Sporet 8B, 9000 Aalborg (Brug personaleindgangen på øst-siden af bygningen).